

СПРАВКА

за отразяване на становищата, след публично обсъждане на Проект на Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г., януари 2014

Организация	Предложение	Приема / не приема	Мотиви
<p>1. За земята – приятели на земята България</p>	<p>Предвидените средства по Тематична цел 4 за преход към нисковъглеродна икономика са прекалено малко – минимумът трябва да е 20%. Възможно е да има мерки в някой от останалите тематични цели, които също да допринасят за предотвратяване на изменението на климата, но тези мерки трябва да се изведат под Тематична цел 4. Към момента това не е от полза за яснотата на общата картина, а допринася за допълнително размиване.</p>		<p>За определяне на ресурса за подкрепа за адаптиране към изменение на климата се прилага методология на ЕК, която определя приноса на различните интервенции по отделните фондове. Тази методология обхваща интервенции от всички 11 тематични цели, не само тези, попадащи в обхвата на тематична цел 4.</p>
	<p>Партньорското споразумение дава стойностен анализ на ситуацията в България, но в много случаи няма адекватно заложените цели – проблемът се назовава, но не се дава решение. На думи се споменава всичко, което ЕК иска да бъде написано, но няма много конкретика за това как България ще преодолее предизвикателствата пред развитието си, както и какви количествени резултати иска да постигне от прилагането на реформи и изхарчването на европейските средства. стр. 122 от версия 4.1 на СП: За приложими са оценени всички общи и тематични предварителни условия на ЕСИФ, с изключение на условие 7.4. „Развитие на системи за интелигентно разпределение, съхранение и пренасяне на енергията“, тъй като няма да бъдат планирани мерки и средства от ЕСИФ в тази насока.</p> <p>В същото време на стр. 94 се говори, че ще има интелигентни мрежи: “Основна област на интервенция чрез средствата по ЕСИФ, ще бъде конструктивно укрепване, повишаване енергийната ефективност и внедряване на ВЕИ в административни и жилищни сгради с оглед намаляване потреблението на енергия и ограничаване на вредните емисии от битово отопление, използването на възобновяеми енергийни източници за отопление и охлаждане, икономии на енергия в производството и</p>		<p>Целите и индикаторите се залагат в съответните оперативни програми, включително са обект на изискуемата предварителна оценка.</p> <p>Текстът е редактиран във версия 4.1 на документа (стр. 83).</p>

	<p>местното разпределение на енергията (включително модернизация на районни мрежи за отопление/ охлаждане, интелигентни мрежи и измервателни уреди), която ще подпомогне страната в процеса на постигането и адаптирането към международните стандарти за качество на околната среда. Смяната на горивната база в публични и жилищни сгради и в търговски дружества ще доведе и до подобряване на качеството на въздуха в градовете, т.к. ще се намалят изхвърляните в атмосферата газове от отоплението с твърди горива.” Трудно е да си представим как ще се подменя горивна база в жилищни сгради при липса на адекватни форми на финансиране извън ОП “Региони в растеж”, която ще се ограничи само до няколко града.</p>		<p>Към момента в изпратения за консултации в ЕК вариант на ОПРР 2014-2020 г. е предвидено мерките, свързани с енергийна ефективност в жилищни сгради, да бъдат прилагани на цялата територия за 67-те града, без териториално ограничение в рамките на зоните за въздействие, т.е. мярката за подобряване на енергийната ефективност в многофамилни сгради не може да се счита за ограничена само до обхвата на няколко големи града. Следва да се има предвид, че съгласно анализите най-големи проблеми с енергийната ефективност се очертават в сградите, строени по едропанелна технология, които са 18 900 бр. и са разположени в 120 жилищни комплекса в страната. В тези сгради се намират 707 441 жилища, обитавани от над 1.77 млн. души. 83% от панелните жилища се намират в областните центрове, като в редица големи градове панелните жилища представляват около 50% от целия жилищен фонд, или почти 100% от проблемните сгради се намират в 67-те града за подкрепа по Приоритетна ос 1 на ОПРР 2014-2020.</p>
	<p>Абсолютно отсъства целта за постигане на 70% рециклиране на строителни отпадъци към 2020г. Липсва дори упоменаване на новата директива за ЕЕ 2012/27/ЕС за</p>		<p>Съгласно Националния план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на</p>

	<p>енергийна ефективност, която ще постави редица предизвикателства пред доставчиците на енергия и програмите за енергийно ефективно обновяване на сгради.</p> <p>Няма интегриран подход между програмите – например никъде не става ясна връзката с очакваните разкрития на работни места от мерките за чиста енергия и предвидената професионална подготовка за зелени работни места и зелено предприемачество в ОПРЧР.</p> <p>Мерките са на места миш-маш – продължаваме да виждаме разпиляване в мерки.</p> <p>Изискването на тематична концентрация би трябвало да завършва в по-концентрирано разходване на средства в малък набор от ключови мерки, отговарящи на тематичните цели. В същото време идеята за тематичната концентрация се полага кривообразно в някои предвидени програми и се тълкува по-скоро като географска концентрация – например ограничаването на мярката за подобряване на енергийната ефективност в многофамилни сгради само до обхвата от няколко големи града в ОП Региони в растеж, Вместо да се отвори мярката за многофамилни жилищни сгради от цялата страна така се затваря възможността за реновиране за всички извън градовете, в които оперира програмата и се подлага на – по този начин се подкопава идеята за приобщаване растеж и общодостъпност на фондовете до всички граждани на ЕС. ПРСР, която трябва да финансира дейностите в останалите малки градове и в селските райони. Така вече се формират някои бели петна на финансиране, въпреки обещанието да не се допускат такива.</p> <p>Жилищното реновиране тр да е общодостъпна мярка, управлявана от една ОП – обществените сгради и зони могат да търпят концентрация и интегриран подход, но е нелогично жилищните да попадат в тази схема – у нас няма големи жилищно комплекси управляване и отдавани за живеене от страна на общини или жилищни асоциации за разлика от страни в Централна и Западна Европа от където може би идва идеята за географска концентрация – в България трябва да сме благодарни за всяка многофамилна сграда, която е готова и организирана да реновира.</p> <p>Никъде няма предвидени мерки и програми за малки и микро-грантове за зелени идеи и проекти.</p>	<p>територията на Р. България за периода 2011-2020 г. финансирането на съоръжения за третиране на отпадъци от строителството ще се извършва с предимно с частни инвестиции. Обикновено с публични средства се финансират проекти, които не генерират печалба и не представляват интерес за бизнеса. Въпреки това при мерките за еко-иновации и повишаване на ресурсната ефективност по ОПИК са допустими всички сектори, включително строителството.</p> <p>Тематичната концентрация дефинира минимален размер на ресурс по отделни тематични цели. Фокусирането към мерки и/или територии е обект на отделните програми и зависи от интервенциите по програмите.</p> <p>Споразумението за партньорство представя стратегията за финансиране на ниво ЕСИФ като областите на интервенции не са обвързани еднозначно с отделни програми и могат да са обект на финансиране по повече от една програма.</p> <p>Финансирането на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради е общодостъпна мярка, която ще се управлява от ОПРР 2014-2020. В ПРСР се предвиждат такива</p>
--	--	--

			<p>инвестиции за публични и социални сгради, предприятия и дребномащабна инфраструктура на територията на всички общини, попадащи в обхвата на програмата. В този смисъл, се инвестира в приоритетно изведени сектори, с оглед фокусиране на ограничения ресурс, с който разполагаме през периода 2014-2020 г.</p> <p>Що се отнася до мерки и програми за малки и микро-грантове за зелени идеи и проекти, на ниво оперативни програми е предвидена такава възможност. Програмата за зелена икономика и енергийна ефективност за периода 2007-2013 г. по ОП „Конкурентоспособност“ също даваше възможност за финансиране на зелени бизнес идеи, което се предвижда да продължи и през периода 2014-2020 г. Пилотни и демонстрационни проекти в областта на околната среда са предвидени по ОПДУ.</p>
	<p>ВОМР (CLLD) – Трябва да има схеми за Водено от общността местно развитие. Ако се изпълнява само като пилотна схема, нека регионът да се избере на конкурентен принцип, Прилагането на ВОМР в големите градове е най-добрата идея – защото концентрират повече капацитет за управление на проекти и може да се балансират по-добре интересите. Обхватът на управляваните проекти може да се ограничи до малки и микро-проекти – схеми за които държавната администрация и без това няма капацитет да управлява – напр. за управление на малки грантови проекти в комбинация с</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Споразумението за партньорство предвижда възможност за прилагането на еднофондово ВОМР (от ЕЗФРСР или от ЕФМДР) на всички допустими територии в страната.</p> <p>В допълнение към това, пилотно се предвижда да се прилага само</p>

	<p>финансови инструменти, за което националната администрация няма капацитет. По-малко мерки, с по-широк достъп – не както в ОПРР имаме жилищно реновиране, което е затворено само до територията на големите градове, които ще попаднат в програмата.</p>		<p>многофондовото финансиране на инструмента, тъй като през този програмен период за пръв път е дадена възможност да се използват средства и от Структурните фондове за ВОМР. Изборът на конкретните стратегии за изпълнение на ВОМР ще бъде осъществен на конкурентен принцип.</p>
	<p>Има плахи опити за представяне на прогресивни мерки и решения, за които се надяваме да просъществуват до края на програмирането и дори да бъдат разширени – например приоритетна ос 4 по ОПОС например за финансиране именно на малки зелени демонстрационни проекти. Ключово е запазването на тази ос.</p> <p>Разговорът около възможностите за използване на финансови инструменти, включително иновативни такива е на практика замразен в очакване на анализ за нуждата от финансови инструменти през новия програмен период. Този анализ трябваше да бъде изготвен от Министерство на финансите още през ноември, но и до момента нямаме индикации да е наличен и предоставян в някоя от работните групи по Споразумението за партньорство или по оперативни програми.</p> <p>Стр. 95 - "Ползите от интервенциите в енергийна ефективност ще бъдат засилени чрез подкрепа за създаване на подходяща среда и финансови</p>		<p>Анализът на нуждата от финансови инструменти е нормативно изискване, свързано с изпълнението на финансовите инструменти и не е необходимо да бъде наличен на етап програмиране. В рамките на отделните оперативни програми се предвижда използването на финансови инструменти, например: в ОП Региони в растеж са определени конкретни ресурси за инструментите за финансов инженеринг за енергийна ефективност, градски транспорт, културна и спортна инфраструктура, зони с потенциал за икономическо развитие, туризъм, ОПИК – начално финансиране, гаранционни продукти.</p> <p>Към момента съществуват процедури за ВЕИ за собствено</p>

	<p>стимули за увеличаване на дела на домакинствата, ползващи енергия от ВИ за собствено потребление; развитие и прилагане на устойчиви енергийни планове за действие в градските райони, включително системи за осветление и интелигентни мрежи. Ще се насърчава и използване на „добри“ практики в областта на оползотворяването и преноса на енергия от ВЕИ чрез подходящи схеми за подпомагане на МСП. С оглед мултиплициране на ефектите от енергийната ефективност и ползването на ВЕИ, инвестиции, ще бъдат насочени към намаляване на емисиите от парникови газове, особено генерираните в земеделието и рибарството. Ще се насърчават екоинновативни индустрии, технологии, услуги и продукти чрез стимулиране на икономически жизнеспособни подходи за рециклиране на отпадъците. Ще се подкрепя и изграждането на инсталации за оползотворяване на отделения биогаз от депа за неопасни отпадъци. Предмет на интервенция ще бъде и изграждането на инсталации/съоръжения за третиране на утайки от ПСОВ с оглед оползотворяване на метана от утайки на вече изградени ПСОВ и съоръжения за намаляване на съдържанието на вода в стабилизирани утайки с оглед тяхното използване като гориво в промишлени инсталации, при спазване на йерархията на управление на отпадъците.”</p> <p>Как ще се приложи всичко това като няма улеснени процедури за включване на ВЕИ за собствено потребление. Освен това липсват елементарни стимули при предоставянето на безвъзмездна помощ като градиране на нивата за субсидия при използване на ВИ, няма стимули за амбициозни мерки, има само малко данъчни отстъпки (освобождение от данък сгради за няколко години), които не са атрактивни поради увеличаването на данък смет след реновиране и след повишаване данъчната оценка на имотите например – какви мерки и реформи се предлагат, за да се осигурят тези стимули?</p> <p>Стр. 125 - “Отчитайки важността на зелените поръчки като един от факторите, съдействащи за устойчивото развитие, е приет Национален план за действие за насърчаване на зелените обществени поръчки за периода 2012-2014, който подкрепя политиката на обществени поръчки, стимулираща разработването и разпространението на съобразени с околната среда стоки и услуги. Зелените поръчки са важен инструмент, подпомагащ прилагането на мерки в други сфери, свързани с устойчивото развитие, като насърчителната мярка по Закона за насърчаване на заетостта за работодатели, които разкриват зелени работни места в икономически дейности, подпомагащи опазването на околната среда; стимулиране</p>	<p>потребление като се провеждат дискусии за намаляване на административната и регулаторната тежест и допълнителни стимули.</p> <p>Програмните документи като Споразумението за партньорство и оперативните програми не съдържат критериите за избор на проекти по отделните схеми, част от които биха могли да бъдат описаните в становището критерии.</p>
--	---	---

	<p>навлизането и развитието на зелен/устойчив транспорт в България; сертифициране на устойчиви сгради по критерии за екологично качество/екобаланс на строителния обект и използване на ресурсите и водите, прилагане на изисквания за енергийна ефективност и енергийни спестявания при доставка на оборудване и превозни средства и други.”</p> <p>Назовете поне една програма, където зелените обществени поръчки да са приети като задължително условие за награждаване на проекти – с пожелателни мерки това нямам как да се случи. Нека превърнем разходването на европейските средства в модел за устойчивост – задължителни зелени обществени поръчки следване на изготвените от ЕК насоки, които са елементарни и преведени на български език.</p> <p>Стр. 155 - “Интегрираните действия за устойчиво градско развитие са част от последователна политика насочена към насърчаване на градското развитие в България, посредством стартирането на процеса по разработване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие през 2010 г.” - Цялата концепция за развиване на мощни градски локомотиви е странна в страна, в която обезлюдяването на селските райони е много по-сериозен проблем.</p>		<p>Основните проблеми в развитието на селските райони се адресират в Програмата за развитие на селските райони. Освен че на национално ниво е необходимо да се постигне концентрация на ресурса за България от ЕФРР в рамките на 5% за устойчиво градско развитие (т.е. тези средства трябва задължително да се инвестират в градски райони), в ОПРР е възприет подходът за подкрепа на 67 града от различни йерархични нива, балансирано разположени на територията на страната, като по този начин се цели минимизиране на негативното влияние на миграцията. Идентифицираните центрове за растеж притежават функционалния и ресурсен потенциал за стимулиране на развитието на прилежащата им територия.</p>
	В заключение	Приема	Споразумението за партньорство

	<p>Разбира се, решителния момент през следващите няколко месеца ще бъде транслирането на заявките дадени в Споразумението за партньорство в самите оперативни програми.</p> <p>Относно заявките за опазване на околната среда и климата, и подобряването на ресурсната ефективност ключово ще бъде прилагането на “Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата във фондовете за Кохезионна политика, Общата селскостопанска политика и Общата политика за рибарство за периода 2014-2020 г.”, съставено специално за програмирането от МОСВ, както и извършването на качествена Стратегическа оценка на въздействието върху околната среда, каквато до момента не сме видели за никоя от програмите и извършването на която е процес, който би трябвало да върви паралелно с програмирането. Заявки за извършването на качествени такива оценки бихме искали да видим още тук в СП.</p>	се по принцип	<p>съдържа основите мерки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата във всеки от секторите, за които се предвиждат интервенции с ЕСИФ.</p> <p>Екологичната оценка за оперативните програми се извършва едновременно с предварителната им оценка, успоредно с изготвянето на програмите, съгласно разпоредбите на Закона за опазване на околната среда. В рамките на процедурата по екологична оценка се провежда и процедурата по оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони (по реда на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие). Например, има решение на компетентния орган относно необходимостта от екологична оценка на ОПИК и Управляващият орган съответно е възложил извършването ѝ.</p>
<p>2. Любомир Костадинов</p>	<p>Рационалното и целесъобразно усвояване на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове е от изключително значение за икономическия растеж на страната и за цялостното и навременно завършване на интеграционните процеси. Не трябва да забравяме обаче, че главен акцент в законодателството и политиката на Европейския съюз, а от там и в изискванията за правилно и качествено усвояване на средства от тези фондове, е съобразяването на всички инвестиционни проекти в държавите членки със законоустановените изисквания за поддържането и подобряването на добро екологично състояние на територията на отделната</p>		<p>Планираният двустранен българо-румънски проект за подобряване на корабоплаването по р. Дунав е европейски приоритет и се разработва в съответствие с изискванията на ЕК. В допълнение, екологичната оценка се извършва в съответствие с екологичното</p>

	<p>държава, а и на съюза като цяло. За постигането на тази цел е нужно в Споразумението за партньорство да бъдат включени и застъпени достатъчно сериозни гаранции за спазване на задълженията на българската държава по отношение на опазване на биологичното разнообразие и гарантирането на устойчиво развитие.</p> <p>Заради своето неминуемо въздействие върху околната среда, неконтролируемите и нещадящи природата проекти и планове биха попречили на страната ни да изпълни изискванията на Европейската стратегия за биоразнообразието, обхващаща периода до 2020г. както и Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС, целяща постигане на „добър статус” на водите до 2015г. За съжаление през последните години сме свидетели на нестихващ натиск от пряко унищожаване или фрагментация на местообитанията в резултат на антропогенни вмешателства и нова инфраструктура.</p> <p>Една от приоритетните области на развитие и респективно обект на финансиране е корабоплаването по река Дунав. Осъзнавайки необходимостта от подобряване на транспортните връзки, бих желал да подчертая и значителните рискове за загуба на биологично разнообразие (включително социално-икономическо въздействие). Поради това при проектирането, финансирането и изграждането на нови планове и проекти през следващия програмен период, констатациите относно негативни последици за биоразнообразието трябва да бъдат взети под особено внимание. Нужно е да се оценят изчерпателно и задълбочено негативните въздействия върху околната среда в рамките на открит процес и с широкото участие на всички заинтересовани страни.</p> <p>Антропогенният натиск върху река Дунав във връзка с подобряването на инфраструктурата неминуемо ще има негативно отражение върху нейното екологично състояние като цяло. В тази връзка се надявам през програмния период да се взимат под внимание възможните негативни последици върху речната флора и фауна, необходимите оценки за съвместимост да се правят изчерпателно и всеобхватно. Напомням, че проектът за подобряване на корабоплаването в долен и среден Дунав трябва да бъде подложен на обща Стратегическа екологична оценка, тъй като рисковете, свързани с него са транснационални и могат да имат твърде дълбоки последици. В това отношение е нужно да бъде даден ясен и конкретен мандат за изследване на въздействието върху околната среда. Целта на този анализ трябва да бъде задълбоченото изследване на възможните и съществуващи транспортни</p>	<p>законодателство и на двете страни. Одобрението на големите проекти преминава през стриктна процедура, част от която е анализ на разходите и ползите, включително икономически и финансов анализ и оценка на риска както и анализ на въздействието върху околната среда, в т.ч. оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, като се вземат предвид нуждите във връзка с приспособяването към изменението на климата и смекчаване на последиците от него и устойчивостта на бедствия.</p> <p>Детайлна информация, както и анализ на видовете транспорт, са представени в ОПТТИ 2014-2020 г.</p>
--	---	---

алтернативи. Необходима е и обосновано социално-икономическо изследване и оценка на разходите и ползите. Липсата на качествени и коректни стратегически оценки на този проект не позволяват да се вземе подходящо управленско решение.

Считам също, че освен чисто екологичните проблеми, не са изяснени и въпросите с подробен икономически анализ за целесъобразността на проекта. Вярвам, че предвиждането на инфраструктура, създаваща предпоставки за подкрепа на предприемачеството трябва да бъде част от обхвата на този анализ. За съжаление включването на местните общности и неправителствените организации в подготовката на проекта е нулево. Практически няма информация относно неговите етапи и планиране.

Както е посочено в самия документ, повечето от българските пристанища са построени в началото на 20-ти век и тяхното техническо състояние е силно влошено, а съоръжения са остарели. В този план липса адекватен отговор защо се залага проект, който не допринася за националната инфраструктура, а обслужва само и единствено транзитния трафик. Не е ясно и как българската страна ще се възползва от подобрените условия, при положение че, както се отбелязва в документа, достъпът до река Дунав и пристанищата по нея от вътрешността на страна е затруднен и неадекватен. При провеждането на адекватни оценки е много вероятно да се прибегне до алтернативни варианти в тази част на реката като например претоварване на по плиткогазещи кораби (с каквито нашия флот разполага) или обособяване на интермодален терминал при гр. Видин откъдето транспорта към двете основни крайни точки – Варна и Одеса – да се осъществява с железопътен транспорт, тъй като и без това винаги се предвижда претоварване на морски флот и след това отново на влак. Значително улеснение за трафика ще бъде и подобряване на навигацията, както е отбелязано и в самото Споразумение. Въпреки това липсва оценка кои проблеми могат да бъдат избегнати по този щадящ природата високотехнологичен начин. Необходими ли е залагане на един скъп проект, при положение че страната ни няма финансовата подготовка да поддържа дори най-простият елемент на навигацията като бреговете знаци. В Споразумението това е отчетено, но не и като извод.

Във всички случаи е добре да се обмислят варианти които са по екологично обосновани и по икономически изгодни вкл. и от гледна точка на националния интерес. Не трябва да се подценява ежегодната инвестиция която ще е необходима за поддържането на зададените параметри и която

ще е на сметка на държавния бюджет.

При всички положения обработените товари на пристаните са функция на националната икономика, а не на транзита. Налице е необходимост от подобряване на транспортните инфраструктурни връзки, свързващи реката с републиканската пътна и железопътна система, както и връзките със съседни държави, като например Видин със Сърбия, за да се натовари капацитета на Дунав Мост 2. Подобряването на корабоплаването само по себе си, без необходимата довеждаща инфраструктура не е от полза за България. В този смисъл пари на европейските (съответно и българските) данъкоплатци ще обслужват транзитен трафик, който може и да конкурентен на европейския.

Един от основните проблеми, който изисква по-задълбочен и сериозен анализ, е фиксираната в Проекта като минимална необходима дълбочина за корабоплаване от 2.5м. Тя не е правно обвързващ стандарт, а препоръка. Следователно не може същият да служи за обосновка и да бъде поставяна без надлежната оценка за въздействие. Настоявам, че определянето на единна дълбочина на фарватера е неправилно, тъй като същата трябва да бъде определена съобразно конкретните условия, със съответна икономическа обосновка и доказана нужда. Към момента нищо от това не е налице. Поради това вписването ѝ в документа крие различни рискове от икономическо и екологично естество, тъй като е известно, че проектът има хоризонт от 30 години и през целия този период се предвижда и поддържащо драгиране. То обаче не е оценено и страната ни може да се окаже финансово неподготвена за подобно бреме. В по-голямата си част участъците, които сезонно не отговарят на това изискване, са в местности, които са с различен статут на защита. Същите не са постоянни, честота им на проявяване не е всяка година, а затрудненията са само за определени съдове или могат да бъдат избегнати с по-добро навигиране. Липсва и оценка на устойчивостта на този проект с оглед на факта, че корабоплаването по реката е затруднено и от високите води и ледохода, така че едно подобно решение ще бъде временно и няма да доведе до трайно подобряване на възможностите за трафик. Всяка сериозна промяна на речното корито трудно може да се оцени с оглед седиментния транспорт и влиянието му върху проявлението на нови подобни места. Тези евентуални промени трябва да се направят само и единствено след един сериозен анализ на възможните алтернативи, необходимите предпазни и компенсационни мерки и сериозна преценка за тяхната потребност.

Този проект ще постави българският флот в неравностойно положение. Освен това не се отчитат различията между западноевропейските силно модифицирани реки и р. Дунав като хидроморфологични особености и природозащитни функции както и особеностите на речния флот в Долен Дунав. Поради тези специфики е съвсем реално проектът да не получи екологично одобрение или то да бъде манипулирано за да се получи положителен резултат. Най-вероятно ще се стигне и до нарушаване на Рамковата Директива за водите. При всички положения това ще доведе до значителни забавяния на които бяхме свидетели и при настоящата оперативна програма.

Предвиждането на Проекта в рамката на Споразумението крие и много обоснован риск от забавяне. Напомням, че този проект беше част от предишния програмен период, но средствата по него не бяха усвоени поради слабата подготвеност на документацията и проектирането по него. За последните 6 години обаче не се отбелязва видим напредък по нито една от дейностите и поради това и с оглед на сегашното състояние, може да се направи обоснован извод, че поставянето на подобен приоритет за следващия период е предпоставка за последващо изменение. Остава отворен въпросът и относно промяната на държавната граница, както и дяловото участие на Румъния и България в Проекта. Все още няма и окончателна финансова рамка и дори не са завършили и предварителните предпроектно проучване, което е част от предприсъединителния пакет. Това пък възпрепятства следващия етап на подготовка. Всяко забавяне пък е предпоставка за непрозрачно последващо финансиране на други проекти. В този смисъл предвиждането на този проект за сецващия програмен период като съвместен между България и Румъния е рисков и необосновано.

Поради риск от засушаване, свързан с климатичните изменения и намаляване на валежите и на речния отток в България натискът към речните екосистеми и отнемането на води за земеделие е сериозен. За съжаление досегашните практики са незадоволителни, а финансовите злоупотреби в държавната „Напоителни системи“ ЕАД са предпоставка от задълбочаването на проблемите. Поради това трябва да бъдат заложи ясни критерии за оценка на въздействието на водите за напояване върху екологичното състояние на водните тела през следващия програмен период. Има нужда да се гарантира незасягането на биоразнообразието от тази дейност. За да бъде постигнато това има нужда от изготвянето на подробна стратегия за оптимизирането на напояването в селското стопанство. Същата

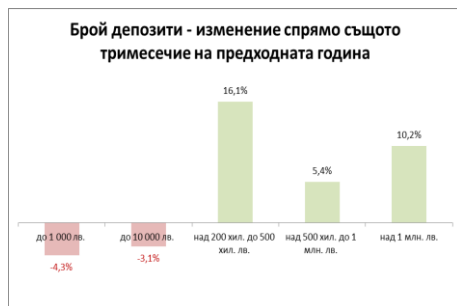
	<p>обаче трябва да отчита климатичните промени, опазването на биоразнообразието и конкуренцията на водоползването.</p> <p>В Споразумението е разгледано изпълнението на предварителните условия. За съжаление процедурата по извършването на ОВОС и ОС не се прилага ефективно, дори когато, според законодателството е задължителна. Извършването на такива оценки все още е проблемен въпрос както за администрацията, така и за правоприлагащите органи. Съдебните инстанции изглежда са затруднени при тълкуване и прилагането на екологичното законодателство в тази област и не познават развитата практика по казуси на европейско ниво. Съществуват значителни противоречия в практиката при решаването на възникналите в тази връзка правни спорове, като при голям брой случаи се стига до противоречива практика. По-лошото е, че често съдебните решения противоречат на логиката на съответните Директиви. Показателен пример в тази насока е скорошното Решение № 543 01/15/2014 на 5-членен състав на ВАС. Според това решение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - липсват ясен и безспорен критерии спрямо критериите за провеждане на ОВОС и ОС; - липсват санкции при неизпълнение на въпросните разпоредби; - липсват гаранции за спазването на екологичното законодателство; - липсва свободен достъп до правосъдие. <p>Слабости има и при прилагането на ПУРБ в България. Наскоро бяха отменени екологичните мерки от ПУРБ за Марица. Ясно е, че екологичните цели, заложили по Рамковата директива за водите, няма да бъдат постигнати в страната. За съжаление практиката показва, че администрацията възприема тези планове твърде разнопосочно, като ограниченията по тях по никакъв начин не засягат нереализирани разрешителни, които се възприемат като заварено положение. Така на практика дълги години ще продължи увреждането на речните екосистеми, без това да е оценено или обосновано от националните власти, само защото не се прилага законовата норма всички разрешителни да бъдат привеждани в съответствие с новите изисквания. Практически ПУРБ не гарантират прилагането на европейското законодателство, така че трябва да бъдат възприемани като проблемна област, нуждаеща се от бъдещо развитие и мониторинг. Докладването по тях също не е задоволително и остава впечатление за отчитане про форм.</p>		
<p>3. Солидарна България</p>	<p>Споразумението за партньорство с ЕС е основен документ определящ начина на работа на управляващите в България и секторите, в които ще бъдат вложени най-големи усилия и средства през следващия програмен</p>		

	<p>период. Споразумението очертава насоките в административната, икономическата и социалната политика на държавата.</p> <p>Този документ освен договор с Европейския съюз изпълнява и ролята на национален обществен договор - което и правителство да управлява България в следващите 7 години, ще се наложи да изпълнява заложените в него цели и пътища за постигането им. А гражданите ще усетят ефекта от планираните мерки след години.</p> <p>1) В Споразумението се предвижда приватизация на „БДЖ – Товарни превози” ЕООД и редуциране на жп мрежата. Това е печелившата дейност на държавните железници, с помощта на която може да се поддържа социалната дейност - достъпност на жп превода за пътници. Железопътният превоз има множество предимства пред всеки друг - в пъти по-нисък риск от ПТП, най-екологичен, най-устойчив и пр. Въпреки многобройните протести, предизборни обещания на правителството в дебати по темата, заявени и в първите месеци на управлението намерения, документът с ЕС предвижда държавата да се отърве от печалбите, които товарните превози гарантират.</p> <p>Същевременно в Споразумението се предвижда разширяване на дейността на предприятието: развитие на интермодални превози, превоз на товарни автомобили на специализирани вагони и превози на контейнери с железопътен транспорт. Очакват се транзитни товаропотоци от страните на азиатския регион чрез пристанищата Варна и Бургас /стр.38 от Проекта на Споразумение/. В този смисъл абсолютно неразбираеми са усилията на няколко поредни правителства да се откажат от приходите, които секторът носи, а очевидно тези приходи ще се увеличават. Тук не можем да не се запитаме - кой се очаква да приватизира тези печалби и защо за пореден път държавната администрация предава националния интерес.</p> <p>От друга страна се предвижда намаляване на жп линиите, защото са нерентабилни. Това допълнително ще допринесе за обезлюдяването на регионите. Без достъпен превоз гражданите няма как да продължават да обитават икономически неразвити райони и да работят в други населени места. Намеренията за редуциране на жп мрежата противоречат на заявените цели за подобряване на свързаността и достъпността регионите и свързаната с тях базова инфраструктура /стр.79/. Противоречат и на предвиденото в политиката за развитие на селските райони подобряване на достъпа на основни услуги и инфраструктура /стр.63/.</p>		<p>Описаните намерения са част от аналитичната част от Споразумението за партньорство и отразяват обстановката, в която се предвижда да бъдат осъществявани интервенциите по ЕСИФ.</p> <p>Развитието на железопътния и интермодалния транспорт са детайлно анализирани в ОПТТИ 2014-2020 г.</p>
	2) Подобно на предишната тема, след първите ни коментари от август		Текстовете на версия 3.0 на

	<p>2013г. в частта „Административен капацитет и административна реформа“ намеренията за аутсорсинг на административни дейности към бизнес структури са замъглени, не и премахнати от текста. Приватизацията на държавно управление вече не се обосновава с принципите на „съвременната пазарна икономика“ /чернова на Споразумението ver. 3.1 стр.55/. Но все още се очаква „оптимизиране на публичните разходи“ /стр.48/ вследствие от прехвърлянето на управлението в частни ръце. Време е да бъдат дадени ясни отговори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кои дейности държавната администрация смята, че са „нетипични за държавата“? Чи насоки следва така неотклонно и при предишното /дясно/, и при сегашното /ляво?!/ управление? - Изпълнителната власт планира да управлява отговорно или да се държи като висш счетоводител, който само насочва данъчни приходи от населението към частни структури? <p>Ред бизнес дейности се оказаха по-ниско ефективни, когато преминаха в ръцете на частни компании. Примерите с повишаване на цената и влошаване на качеството на стоките и услугите предоставяни от бизнеса са неизброими. Ще напомним за „Софийска вода“ и печално известните частни електроразпределителни дружества.</p> <p>Преходът започна с разграждане и разпродаване на безценица, а често само срещу компенсаторни бонове, на печеливши държавни икономически предприятия и цели сектори. Постепенно се отказваме от държавно управление и предоставяне на социални услуги. В последните години дори законопроекти се изготвят от частни и неправителствени организации. Остава да отдадем на концесия Народното събрание и Министерския съвет.</p>		<p>Споразумението са редактирани, за да се даде по-ясна представа за предвижданите дейности. Аутсорсингът на административни дейности, и особено реализирането на ПЧП, се предшества от детайлен анализ разходи-ползи, въз основа на който да се определи дали това е икономически обосновано, ще доведе ли до икономия на публичен ресурс и ще има ли ефект върху качеството на съответната услуга. Тук много важно е и качеството на приложимото законодателство, поради което към момента е в процес на подготовка нов закон за ПЧП.</p>
	<p>3) Образование и пазар на труда - акцентира се върху нуждата образованието да отговори на потребностите на пазара на труда, „най-вече частния бизнес и високотехнологичните производства“. За да се направят коректни и работещи предвиждания за нужните на частния бизнес служители и работници, е добре да знаем плановете на бизнеса за профила и броя на търсените специалисти в следващите 10 години. Такива не успяхме да намерим в споразумението. Ако специалистите в областта на образованието смятат, че високотехнологичното производство е най-перспективно, би следвало усилията да се насочат към по-високо средно и висше образование с акцент върху компютърните познания, не към професионална подготовка /дуално обучение/.</p> <p>4) Трябва да се подхожда с голямо внимание към въвеждането на</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Като стратегически документ, СП идентифицира основните проблеми (несъответствие между нивото на знанията, уменията и компетенциите на работната сила и потребностите на работодателите, както и несъответствие между системата за професионално образование и обучение и потребностите на пазара на труд) и общи мерки за справянето с тях, докато в</p>

	<p>дуалното обучение в България. Не всички професионални училища са подходящи. В голяма част от професионалните училища учат младежи, които продължават да учат след средно образование. За тях дуалното обучение е неподходящо. Единствените подходящи училища са бившите СПТУ, които са запазили профила си. Те обучават ученици с нисък социален произход и без особени амбиции и възможности за продължаване на образованието. Дори в този случай трябва внимателно да се прецени дали в района на училището има подходящи работещи предприятия, които могат да осигурят производствена база за дуалното обучение и са достатъчно големи и стабилни, за да предложат устойчиви работни места. При дуалното обучение не бива да се залага на сектори, които отмират, защото обучените младежи рискуват да се окажат без работа и без необходимия ресурс за продължаващо образование (дуалното обучение прави сериозни компромиси с общообразователната подготовка).</p>	<p>детайли интервенциите са разгледани в ОПНОИР и ОПРЧР. Водещи са секторите от приоритетно значение, определянето на които е съобразено с високо и средно-високо технологични производства и интензивни на знание услуги, посочени като приоритетни за развитие в Иновативната стратегия за интелигентна специализация, разработена за новия програмен период 2014 – 2020 г. До края на 2014 г. се предвижда да бъде изградена национална система (по проект по текущата ОПРЧР) за проучване и прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики. В рамките на системата ще функционира Национално звено за прогнозиране, ще се събира и обобщава информация от различни информационни източници за пазара на труда в България. Нуждите на бизнеса от квалифицирани кадри са обект на анализи и изследвания, които и към момента се правят, по-важно е да бъде изградена реална и „жива“ връзка „образование – бизнес“, която да дава възможност за постоянна актуализация на образователните</p>
--	--	--

		<p>програми спрямо тези нужди. В проекта на стратегия за висшето образование и предложените в нейния контекст мерки в СП е изведена тази връзка.</p> <p>Приоритетна ос 1 на ОПРЧР и Приоритетна ос 3 на ОПНОИР предвиждат широк набор от мерки за синхронизиране на потребностите на пазара на труда с формалното образование и професионалното обучение.</p> <p>При всички случаи подходът да прилагане на дуалното образование ще бъде съобразен с нуждите на пазара на труда и спецификата на българската образователна система.</p>
	<p>5) Горско стопанство - не е упоменат проблемът с незаконните сечи. Изследванията на WWF дават основание да се смята, че количеството незаконно изсечена дървесина надхвърля официално оповестявания размер на средногодишния добив. Загубите според екоорганизации варират между 50 и 200 млн. лв. През пролетта на 2009 например става дума за изсечени 3-4 млн. куб. метра дървесина. Официални данни липсват, защото българското правителство не разглежда незаконните сечи като проблем. Предвижда се прокарването на пътна инфраструктура през вековни гори в природен парк „Българка”. Не се отчита, че за запазването на биоразнообразието в тези гори трябва да се оставя поне 10% от мъртвата дървесина, която вместо това правителството иска да превръща в биомаса (записано е като приоритет).</p>	<p>Споразумението за партньорство приоритизира нужди, които могат да намерят решение с инвестиции, попадащи в обхвата на интервенциите от ЕСИФ. В ПРСР са предвидени мерки, които имат индиректно въздействие върху проблема.</p>
	<p>Останалите бележки ще отбележим накратко:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Твърди се, че домакинствата имат „високата склонност към спестяване“ /стр.9/. Макар статистиката да ги причислява към „Домакинства“ увеличените депозити са в размери извън възможностите на доказано обедняващото българско население. Видно от графиката /данни за септември 2013г. на БНБ/ депозитите до 10 000 лв. намаляват, растат тези над 200 000 лв. 	<p>Посочените статистически данни са от официални статистически източници и изводите въз основа на тях са на база дългосрочни тенденции. Например, по отношение на първата бележка, посоченият параграф от</p>

- Подчертава се, че основна причина за бедност е „неефективността на социалните трансфери“ /стр.21/. Не липсата на свободни работни места и на производство. При гарантиран минимален доход от 65 лева на човек, плащанията не могат да бъдат разположени по оста „ефективни-неефективни“. От една страна те не могат да създадат работни места, за да бъдат ефективни. От друга държат ползвателите в мизерия. Ако дадем един лев на несретник, не можем да очакваме да се изкачи по социалната стълбица.

- Отбелязан е фактът, че износът е основно на ресурси, не на стоки с висока добавена стойност. Това лишава икономиката ни от приходи, а трудовият пазар от работни места. Явна е неспособността на бизнеса да създава работни места. Реалният сектор, съставен основно от частни компании, не успява да съживи националната икономика, усилията да бъде подпомогнат, всички данъчни и законови реверанси към него, не дадоха така чаканите резултати. Може би по-ефективна мярка би била държавата да си върне овакantenото място в икономическия живот и да създаде работни места.

- Анализът в частта „Селско стопанство“ разкрива господстващата роля на едрите зърнопроизводители, които обаче продължават да получават основната част от субсидиите за сметка на останалите селскостопански производители. Преструктурирането на субсидиите би могло да спомогне за постигането на поставената цел - „диверсифициране на икономиката и създаване на нови работни места в други сектори“ /стр. 29/

Споразумението за партньорство поставя по-скоро акцент върху „динамиката на кредита от страна на търсенето” и в тази връзка посоченото в документа твърдение е вярно. Или, по отношение на втората бележка, това е посочено като „една от основните причини за високия риск от бедност...”, а не основна, което препраща към съществуването на редица причини пораждащи бедност и социално изключване, предвид многостранния и комплексен характер на бедността като явление.

Анализът има за цел да идентифицира нуждите от подкрепа. На база изведените нужди, стратегията предвижда подкрепа за реструктурирането в областта на земеделието като

	<ul style="list-style-type: none"> • Земеделие - не е обърнато внимание на липсата на поддръжка на голяма част от земеделската водонапоителна мрежа, основна причина за затрудненото напояване на земеделски земи. По-малко бюрократичен подход при контрола на храните би облекчил значително връзката земеделски производител: купувач. Използването на земеделски земи по различно предназначение определено не е потенциал, а по-скоро опасност за развитието на сектора. Продължаване на окрупняването също може да бъде потенциална опасност за концентриране на твърде много собственост в твърде малко земеделски стопани. 		<p>приоритетно помощта ще е насочена към развитие на малките стопанства, младите фермери и подсекторите животновъдство, плодове и зеленчуци, биологично производство, етерично-маслени и медицински култури. Анализът на СП отчита и проблемите при хидромелиоративните системи. На тази основа, стратегията на СП предвижда финансиране на инвестиции за ефективно използване на водните ресурси, инфраструктура за напояване, които целят да предотвратят прекомерните загуби на поливна вода.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • В SWOT анализа, частта „Заплахи“ е отбелязана енергийната зависимост, но не са споменати енергийния дисбаланс, дългосрочните неизгодни договори, пропускане на конкурентни предимства, увеличена енергийна бедност при прилагане на либерализация на енергийния сектор. • В SWOT анализа, частта „Слаби страни“ е посочен проблемът с „неквалифицираната или неподходящо квалифицирана работна сила за нуждите на бизнеса“. Смятаме, че недостатък е също ниското образование на самия бизнес - според изследване на Българската стопанска камара 80% от работодателите са със средно и по-ниско образование. След като за база се ползват данни на Института за пазарна икономика, вярваме тези също са допустими за цитиране. 	<p>Приема се частично</p>	<p>SWOT анализът на подобен документ следва да обхване широк кръг от проблеми, генерализирайки ги. В рамките на анализа на енергийната неефективност са обхванати изброените аспекти на проблема, и навлизането в по-голяма степен на конкретика не е подходящо за целите на документа. В частта „Заплахи“ не е отбелязана енергийната зависимост, а в „Слаби страни“ е отбелязана ресурсната и енергийна неефективност. Изразът „неквалифицираната или неподходящо квалифицирана работна сила за нуждите на бизнеса“ обхваща всички негови</p>

			сегменти, от ниско и високо квалифицираната работна ръка до подготовката и на мениджърските нива.
	<ul style="list-style-type: none"> В „Биологично разнообразие и НАТУРА 2000“ не е отразено намерението на управляващите да създадат Национален парк "Българско Черноморие". http://www.mediapool.bg/zapochva-podgotovkata-za-sazdavane-na-natsionalen-park-balgarsko-chernomorie-news208412.html <p>В зони от Натура 2000 (Средна гора) се разрешават силно замърсяващи дейности, като добив на медна руда (находище „Лиса Могила“) и изграждане на хвостохранилище (Бенковски на „Елаците Мед“). Общият устройствен план на община Царево се приема без ОВОС за национален парк „Странджа“.</p> <p>Аргументирани отговори на така поставените въпроси ще допринесат за разбиране на планираните от страна на управляващите действия или до изчистване на вече направените формулировки и решения. Надяваме се, че нашите коментари ще помогнат за избистряне на националните приоритети и нужните мерки за следващия програмен период.</p>		В стратегическата част на Споразумението за партньорство са отразени само интервенции, които се предвижда да бъдат финансирани със средства от ЕСИФ.
4. Асоциация на топлофикационните дружества в България	<p>Допустимост на топлофикационните дружества и на производство на зелена енергия в България за периода 2014-2020</p> <p>Асоциацията на Топлофикационните Дружества в България (АТДБ) приветства проекта на споразумение за партньорство на република България, очертаващо помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. и бихме искали да подчертаем възможността да се насочват структурните фондове към една прагматична подкрепа на екологични и енергийни ефективни решения, а именно – към топлофикационните дружества. Структурните фондове са от съществено значение за развитие на дългосрочни инвестиции от общ интерес, каквито са топлопреносните мрежи, високоефективното комбинирано производство и зелената топлинна енергия в България.</p> <p>I. Защо средствата от ЕС са необходими?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ключови публични услуги за гражданите: Отоплението е основна обществена услуга, която трябва да бъде достъпна за всички български граждани. Поради това и цената на тази основна обществена услуга трябва да бъде достъпна. - Политики на ЕС в областта на околната среда и на енергийната ефективност: Топлофикациите като производители на комбинираното 	Приема се частично.	Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. се актуализира към момента и се очаква да бъде представена за публично обсъждане до април, 2014 г. В тази връзка, не се предвижда заделяне на средства само и конкретно за топлофикационните дружества. Въпреки това те могат да кандидатстват на конкурентен принцип с проекти за иновации, включително еко-иновации и енергийна ефективност по ОПИК. Към момента в СП е предвидена мярка за реконструкцията на „Топлофикация София“. Тази мярка ще даде възможност за

	<p>производство на топлинна и електрическа енергия и топлинна енергия от биомаса са ключови елементи за прилагането на енергийните политики на ЕС и «3x20».</p> <p>- Високи разходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Развитието и рехабилитацията на топлофикационни мрежи обикновено представлява увеличение на разходите. o Дълги срокове за откупуване (18-20 г. в България); o Финансирането на тези нови инвестиции не може да разчита само на потребители и операторите, тъй като това би довело до рязко увеличение на цените на енергията; o Вече амортизирани топлинни мрежи с висока аварийност - по-голямата част с живот над 30 год. <p>- Оскъпяване на топлинната енергия: Относително високо ниво на топлинните загуби в топлоснабдителните системи в България – средно 22%</p> <p>- Отсъствие на свободни средства за инвестиране и обслужване на кредити: Трудно осигуряване на кредити /невъзможност да се изпълнят условията на банките/ поради:</p> <ul style="list-style-type: none"> o недостатъчно оборотен капитал и ниска събираемост o задлъжнялост за горива o дружества, работещи на загуба или незначителна печалба, поради ниска норма на възвращаемост на капитала и др. <p>В българските големите градове, централизираното топлоснабдяване е добре развито, но топлопреносните мрежи не са достатъчно модернизирани. Годишните загуби на топлинна енергия се оценяват на 1,5 TWh, което представлява 107 милиона лв. годишно.</p> <p>Ако не се предприемат политики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Централизираното топлоснабдяване ще изчезне (както вече се е случвало в миналото) и нито газа, нито електрическата енергия биха могли да компенсират нуждите на българското население. - Разходите за нова инфраструктура (газ или електричество) ще бъдат определено по-високи от разходите за обновяване на съществуващите топлопреносни мрежи. <p>Какво може да се очаква от една подкрепа на структурните фондове на ЕС към топлофикационните дружества в България?</p> <p>Въз основа на предположение за обновяване на една трета от топлопреносните мрежи през периода 2014-2020 г., насочени структурните фондове за сектора биха могли да генерират 300 GWh енергийни</p>	<p>използване на RDF като гориво за производство на топлоенергия, което съответства на йерархията за управление на дейностите по отпадъците. Проектът дава възможност на "Топлофикация София" за икономия от над 10 % от потребявания в момента природен газ и ще покрие нуждите за обезпечаване на базовия товар, като в интервалите на ниска консумация ще акумулира произведената топлинна енергия и ще я реализира в часовете на нарастващо потребление.</p>
--	---	--

	<p>спестявания, които представляват 21 млн. лв. спестявания годишно. С дял на съфинансиране от 50%, необходимите публични средства представляват само 148 млн. лв., или 6,3% от бъдещата оперативна програма Иновации и Конкурентоспособност.</p> <p>Резултат от европейско финансиране – примерно на 1/3 от топлинните мрежи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повишаване енергийната ефективност на централизираното топлоснабдяване при преноса на енергия – за 7 години с 18-24% - Относително намаляване цената на топлинната енергия за крайните клиенти със 5-7%, вследствие подмяна на топлопроводната мрежа с по-малки загуби <p>Както бе споменато в проекта на споразумение за партньорство, обновяването на топлопреносните мрежи би трябвало да е приоритет за бъдещи програми.</p> <p>Ето защо, специално внимание следва да се обърне на топлопреносните мрежи и високоефективно комбинирано производство в процеса на програмиране. Тематична цел 4 "Подкрепа за прехода към нисковъглеродна икономика във всички сектори" на българската оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" би трябвало да се допълни със следния инвестиционен приоритет: "Рехабилитация на топлопреносните мрежи, чрез намаляване на топлинните загубите по преноса на топлинна енергия в системите за централизирано топлоснабдяване".</p> <p>Тай като в Становището на службите на Комисията относно разработването на споразумение за партньорство и програми в България за периода 2014—2020 г. е препоръчително да се направи задълбочена оценка по отношение на централното топлоснабдяване /на икономическата и финансова жизнеспособност на доставчиците на комунални услуги преди разпределяне на публично финансиране/, предлагаме като съпътстваща мярка разработване на нов метод на регулиране на цените при комбинирано производство на топлинната и електрическа енергия, тъй като сега цените на топлинната енергия се субсидират чрез преференциални цени на електрическа енергия. Целта на новия модел е да се намалят плавно, в рамките на дългосрочен период преференциалните цени на електрическа енергия произведена от топлофикациите.</p> <p>II. Програмирането за 2014 - 2020 следва да подкрепя производство на зелена топлинна енергия</p> <p>Стратегията на ЕС и задълженията на България по опазване на климата</p>		
--	---	--	--

налагат компонентата на ВИ в брутното енергийно потребление до 2020 г. да достигне 16%. Мощната подкрепа на електроенергията от ВИ (с неоправдано високи преференциални цени) предизвика висока активност на инвеститорите. Тромавата регулаторна система доведе до твърде ранно изграждане на големи мощности скъпи слънчеви инсталации с ниска ефективност и висока цена, с което се натовариха потребителите. В същото време производството на топлоенергия от ВИ /с биомаса/ почти не отбеляза напредък, въпреки че е с по-малко разходи и приемливи цени.

В третия план за действие по изменение на климата, „Приоритетна ос 3: Системата за централно топлоснабдяване – инструмент за нисковъглеродна енергетика“ се предвижда специфична мярка за увеличаване дела на отопление и охлаждане от възобновяеми източници. Мярката цели създаване на условия за устойчиво развитие на топлофикационния сектор в България и замяна на част от използваните конвенционални горива за производства на топлинна енергия с възобновяеми източници. Предвидено е поетапно навлизане на възобновяемата топлинна енергия, започвайки от 2% през 2014 г. и достигайки 10% от произведената топлинна енергия, за бъде от възобновяем източник, основно биомаса.

Ето защо, специално внимание би следвало да се обърне на потенциала на възобновяемите горива за централизирано топлоснабдяване (биомаса и отпадъци). Тематичната цел 6 "Опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите" на българската оперативна програма "Конкурентоспособност и иновации" би трябвало да се допълни от следния инвестиционен приоритет: "Насърчаване на оползотворяването на отпадни топлини и/или биомаса на производство на топлинна или топлинна и електрическа енергия по комбиниран способ".

Енергийната стратегия на Република България до 2020г. предвижда създаването на Национална програма за стабилизиране и развитие на топлофикационния сектор. Разработването на програмата цели да се създадат условия за ефективно развитие на централизираното топлоснабдяване в страната при производството на екологична и на конкурентни цени топлинна енергия за потребителите. Програмата, публикувана от повече от една година може да се намери на сайта на МИЕ. АТДБ препоръчва тази Програма да се използва в различните документи и приложения към проекта на споразумение за партньорство на република България, очертаващо помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

<p>5. Програма PGF на „Отворено общество – Будапеща“</p>	<p>1) Достъп до европейски фондове:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Към Раздел 1, „1.1.3. Фактори, обуславящи растеж“, „Растеж, основан на ефективна публична администрация и съдебна система“, „Административен капацитет и административна реформа“ в частта „Прегледът и оценката на наличния административен капацитет за управление на средствата“ /стр. 49/ след „ключови за по-нататъшното развитие на процеса са:“ предлагаме да се допълни със следния текст: „... безплатно консултиране на общини и неправителствени организации при разработване на проекти, насочени към социално включване на уязвими групи граждани, предоставяне на социални услуги, проекти за намаляване на социалните неравенства след получена висока оценка на очакваните от осъществения проект резултати; менториране /насочване, подпомагане/ на спечелили финансиране проекти, които са насочени към намаляване на бедността и осигуряване на равен шанс, през отделните етапи на проекта - тръжни процедури, междинни и финални доклади.“ • Към Раздел 2, „2.5. Административен капацитет“, в частта „Мерки за укрепване капацитета на бенефициентите“ /стр. 124/ да бъде предвидена и следната мярка за подпомагане на кандидатите при подготовката и осъществяването на проекти по европейските фондове: „Подпомагане в процеса на подготвяне на проектното предложение и при нужда последващ менторинг на бенефициенти общини и НПО при разработване на проекти, насочени към социално включване на уязвими групи граждани, предоставяне на социални услуги, проекти за намаляване на социалните неравенства. Подкрепата е под формата на консултантски услуги за бенефициентите на ОП и се финансира със средства от съответните ОП.“ <p>Мотиви: При кандидатстване с проекти към европейските програми организациите с по-малък административен капацитет /общини, НПО, училища и читалища/ често изпитват затруднения при формулирането на проектната идея, попълването на тежката документация. Трудности срещат при спазването на изискванията, които са различни за отделните програми. Това се отнася както за социални, така и за образователни проекти. Анализът на спечелените проекти през предходния програмен период недвусмислено показва, че по-големи и повече проекти са реализирани в богатите общини и големите частни бизнес структури. Основна цел на европейските фондове е социалната кохезия, намаляването</p>	<p>Важността на добрата подготовка на бенефициентите се отчита от всички институции, участващи в процеса на усвояване на средствата от ЕС. Конкретните форми се определят от типовете бенефициенти на отделните програми, в рамките на техническата помощ. Практиката е по всички процедури за кандидатстване, съответният УО да организира информационни дни за потенциалните бенефициенти, на които се дават конкретни разяснения за кандидатстването по конкретната процедура и разработването на проектното предложение. След сключването на договорите по процедурата УО организира и обучение на одобрените бенефициенти по всички въпроси на управлението и изпълнението на проекта. Прилагането на тези две практики от периода 2007-2013 г. ще се въведе като задължение на УО в нормативната уредба за периода 2014-2020 г. Като пример може да бъде даден и изпълняваният от НСОРБ проект „Е-ПОДЕМ - европейски проекти, общински дейности и електронен мениджмънт“, чиито основни цели са да се укрепи административния капацитет на общините за електронизация на</p>
---	---	---

	<p>на неравенствата. Това не може да се случи, ако на организациите, които работят пряко със социално слаби, хора в неравностойно положение, маргинализирани общности, не им бъде даден равен шанс за кандидатстване по европейските програми. За да се подпомогнат проекти, които са с високо обществено значение и да не се демотивират бенефициентите, може да се предоставя безплатно консултиране за кандидатстване.</p> <p>След оценка на потенциалните резултати при разработване на проекти, насочени към намаляване на социалното неравенство, осигуряване на равен шанс, предоставяне на социални услуги потенциалните бенефициенти /общини, НПО, училища/ трябва да имат възможност да се обърнат към опитен консултант, който да дооформи идеята, спрямо заложените в програмата цели и да помогне за попълване на пакета документи.</p> <p>Следващият етап, който често се превръща в непреодолима бариера за вече спечелилите финансиране проектни идеи, е подготвянето и осъществяването на тръжни процедури, попълването на междинни и финални отчети. Поради липса на експертна подкрепа на този етап бенефициентите правят документални пропуски, което води до спиране на финансирането и прекъсване на проекти.</p> <p>2) Образование и пазар на труда</p> <p>На няколко места авторите на споразумението поставят акцент върху нуждата образованието да отговори на потребностите на пазара на труда, „най-вече частния бизнес и високотехнологичните производства“. За да се направят адекватни предвиждания за нужните на частния бизнес служители и работници, е добре да знаем предвижданията на бизнеса за профила и броя на търсените специалисти в следващите 10 години. Такива планове не успяхме да намерим в споразумението. Ако специалистите в областта на образованието смятат, че високотехнологичното производство е най-перспективно, би следвало усилията да се насочат към по-високо средно и висше образование с акцент върху компютърните познания, не към професионална подготовка /дуално обучение/. Текстът на Споразумението за партньорство не казва нищо за ограниченията в приложимостта на дуалното обучение, без да настоява и че то ще бъде приложено повсеместно. Обхвата на това обучение трябва да бъде внимателно конкретизиран в съответните оперативни програми. Може би в самото Споразумение за партньорство е добре да се спомене, че дуалното обучение ще бъде въведено в конкретни професионални училища след внимателна преценка на неговата приложимост.</p>	<p>всички дейности по подготовка и изпълнение на европейски проекти, чрез техническо осигуряване дейността на общините по подготовка, реализация и отчитане на проекти.</p> <p>Като стратегически документ, СП идентифицира основните проблеми (несъответствие между нивото на знанията, уменията и компетенциите на работната сила и потребностите на работодателите, както и несъответствие между системата за професионално образование и обучение и потребностите на пазара на труд) и общи мерки за справянето с тях, докато в детайли интервенциите са разгледани в ОПНОИР и ОПРЧР. Водещи са секторите от приоритетно значение, определянето на които е съобразено с високо и средно-</p>
--	--	--

	<p>3) Дуално обучение</p> <p>Трябва да се подхожда с голямо внимание към въвеждането на дуалното обучение в България. Не всички професионални училища са подходящи. В голяма част от професионалните училища учат младежи, които продължават да учат след средно образование. За тях дуалното обучение е неподходящо. Единствените подходящи училища са бившите СПТУ, които вече не се наричат така, но са запазили профила си. Те обучават ученици с нисък социален произход и без особени амбиции и възможности за продължаване на образованието. Дори в този случай трябва внимателно да се прецени дали в района на училището има подходящи работещи предприятия, които могат да осигурят производствена база за дуалното обучение и са достатъчно големи и стабилни, за да предложат устойчиви работни места. При дуалното обучение не бива да се залага на сектори, които отмират, защото обучените младежи рискуват да се окажат без работа и без необходимия ресурс за продължаващо образование (защото дуалното обучение прави сериозни компромиси с общообразователната подготовка).</p>	<p>високо технологични производства и интензивни на знание услуги, посочени като приоритетни за развитие в Иновативната стратегия за интелигентна специализация, разработена за новия програмен период 2014 – 2020 г.</p> <p>До края на 2014 г. се предвижда да бъде изградена национална система (по проект по текущата ОПРЧР) за проучване и прогнозиране на потребностите от работна сила с определени характеристики. В рамките на системата ще функционира Национално звено за прогнозиране, ще се събира и обобщава информация от различни информационни източници за пазара на труда в България.</p> <p>Нуждите на бизнеса от квалифицирани кадри са обект на анализи и изследвания, които и към момента се правят, по-важно е да бъде изградена реална и „жива“ връзка „образование – бизнес“, която да дава възможност за постоянна актуализация на образователните програми спрямо тези нужди. В проекта на стратегия за висшето образование и предложените в нейния контекст мерки в СП е изведена тази връзка.</p> <p>Приоритетна ос 1 на ОПРЧР и</p>
--	--	---

	<p>4) Образование и социална работа В проекта на споразумението е посочен проблемът с преждевременното отпадане от училище. Наред с осигуряване на възможности за целодневно обучение е добре да се помисли за осигуряване на посредник между семейство, училище и други институции. Масовото затваряне на училища в малките населени места допълнително ограничи достъпа до качествено образование на децата там. В резултат на това още повече деца в училищна възраст спряха да посещават занятия, въпреки осигурения транспорт до най-близкото населено място с училище. Страхът на родителите от факта, че невръстното им дете трябва да прекара цял ден на непознато място сред непознати хора, може да се преодолее единствено с присъствието на доверено лице, което да напътства родители и ученици, към което могат да се обърнат за съвет и съдействие при възникване на проблем. Въпросната фигура на помощник не бива да се ограничава до задълженията и функциите на образователен медиатор, чиито задължения се изчерпват с присъствие в класната стая. Фигурата на посредника, работещ в последователността училище-дете-семейство следва да бъде въведена не под формата на проекти от временен характер, а чрез национална програма, гарантираща устойчивост на модела за работа с ромските ученици и семейства.</p> <p>5) Предвид ключовото значение на периода на ранното детско развитие за качеството на обучение в училище и за намаляване на рисковете от отпадане от образователната система, следва да бъдат разгледани възможности за внасяне на подобрения в текста, както следва: стр. 72</p>	<p>Приоритетна ос 3 на ОПНОИР предвиждат широк набор от мерки за синхронизиране на потребностите на пазара на труда с формалното образование и професионалното обучение. При всички случаи подходът да прилагане на дуалното образование ще бъде съобразен с нуждите на пазара на труда и спецификата на българската образователна система</p> <p>В детайли проблематиката се разглежда в ОПНОИР</p> <p>Описаните в Споразумението за партньорство интервенции обхващат и предложените допълнения като в детайли проблематиката се разглежда в</p>
--	---	--

	<p>Към Под-приоритет: Образование, обучение и учене през целия живот, подточка № 3 - "повишаване на достъпа до и качеството на предучилищното образование" следва да се разгледа възможността да се добави текст, който гарантира достъп на децата до детска градина от 3 години. Основанията за това са следните: в много случаи малките деца, особено от уязвими семейства, не са записани в детските градини поради: 1) липса на образователна инфраструктура, т.е. или в близост до населеното място/дома им няма детски градини, или (какъвто е случаят с част от най-големите градски центрове в страната) броят им е недостатъчен, за да бъдат записани всички кандидатстващи деца; 2) липса на възможност за заплащане на таксата за записване в детска градина.</p> <p>Ето защо може да се разгледа възможността за добавяне на следния текст в края на цитирания булет: ", както и разширяване на формите за предучилищно образование за осигуряване на максимален обхват на децата в предучилищно образование след 3 годишна възраст“.</p> <p>стр. 72</p> <p>Към Под-приоритет: Образование, обучение и учене през целия живот, подточка № 1 - "въвеждане на нова образователна структура" следва да се разгледа възможността да се добави следния текст: „въвеждане на програми за стимулиране на развитието на децата от раждането (чрез разработване и прилагане на програми за родители на малки деца и на иновативни програми за работа в институции за деца като детските ясли). Алтернативно позициониране на този текст е възможно в частта за учене през целия живот (стр. 73).</p> <p>стр. 71</p> <p>Към Под-приоритет: Социално включване, частта за "здравеопазване" (стр. 71) – следва да се разгледа възможността да се изведе като отделна подточка нова насока за работа, а именно: "насърчаване на информационно-образователните и превантивни програми за опазване на здравето на майките и децата и пълноценното ранното детско развитие за всички деца“.</p>	<p>ОПНОИР и ОПРЧР</p> <p>В Под-приоритет „Социално включване“ изрично като ключово направление на политиката в подкрепа на децата и семейството е посочено разработването и прилагането на интегрирани мерки за инвестиции в ранното детско развитие, както и развитие на интегрирани услуги за ранно детско развитие за деца от 0 до 7 г. възраст и техните семейства, в съответствие с националните стратегически и програмни документи.</p> <p>Сходни са предвидените в рамките на ОПРЧР мерки, като ще бъдат подкрепяни дейности, насочени към осигуряване на информационно – образователни и здравно-консултативни услуги. Цели се подобряване на достъпа до заетост и услуги за социално включване и здравеопазване чрез интегрирани мерки и услуги за семейства с деца, включително с увреждания, както и подобряване достъпа до здравеопазване и</p>
--	---	--

	<p>Би следвало също така да се разгледа възможността за допълване на дефиницията за уязвими и маргинализирани групи.</p> <p>Стр. 140 – бележка 208 под линия:</p> <p>Към работната дефиниция на уязвими и маргинализирани групи следва да се разгледа възможността за интегриране на предизвикателствата в областта на ранното детско развитие, като точка 3) на работната дефиниция се преформулира по следния начин: Уязвими са онези лица и групи от хора, които ... 3) имат ограничен достъп до качествено образование, услуги за ранно детско развитие и здравни услуги.</p> <p>Към работната дефиниция на маргинализирана група следва да се разгледа възможността за интегриране на предизвикателствата в областта на ранното детско развитие, като се добави след изречение: „наличие на техническа инфраструктура, ограничаваща достъпа до обекти на социалната инфраструктура от останалата територия, вкл. водещи до ограничен достъп до здравни услуги“, изречение „услуги за ранно детско развитие“, а след изречение „достъп до образование в масовите училища“ се добави изречение „и детски градини“.</p> <p>б) Друг ключов приоритет за България и страните-членки на ЕС е намаляване на дела на преждевременно напускащите образователната система. В това отношение могат да бъдат разгледани възможностите текстът да се подобри, както следва:</p> <p>Стр. 64</p> <p>В Таблица 8. Връзка между предизвикателствата от анализа, стратегическите приоритети, тематичните цели и списъка с Програми, първа колона, е посочено:</p> <p>„Незадоволително качество на образователната система, висок дял на неграмотното население и задържане в темповете на спад на непосещаващи училище.“</p> <p>Не е достатъчно ясен изразът „задържане в темповете на спад на непосещаващи училище“. Ако се има предвид цитираният в изследването индикатор за преждевременно напусналите образователната система, трябва да се отбележи, че последните публикувани статистически данни сочат наличие не на задържане на спад, а дори ръст на дела на преждевременно</p>	<p>промоция на здравето, в т.ч. чрез целеви действия, насочени към деца, младежи и уязвими групи</p> <p>За целите на ОПРЧР (а и останалите ОП) е постигнато съгласие относно дефиницията на уязвими и маргинализирани групи, която считаме, че не изключва така посочените допълнения.</p> <p>Текстът е преформулиран</p>
--	--	---

	<p>напусналите образование и обучение сред 18-24 годишните младежи. Доколкото този индикатор е изключително значим за измерване на динамиката на предизвикателствата пред образователната система на България в периода до 2020 г. и е сред наблюдаваните ключови индикатори за развитието на България и Европа, бил следвало да се отдели особено внимание на изводите и формулировките на цели, свързани с него.</p> <p>Необходимост от внимателен преглед в тази област се налага и от факта, че на стр. 100 в таблицата е допусната техническа грешка – делът на преждевременно напусналите образователната система в скоби би следвало да се коригира от записаните „12.85 %“ на „12,5%“.</p>		
	<p>Редакционни</p> <p>Налице са актуализирани данни от цитирани в текста класации и изследвания, които биха могли да заместят идентичната, но междуременно остаряла информация.</p> <p>Например: Стр. 14</p> <p>Цитиран е Докладът за глобална конкурентоспособност 2012 - 2013 на Световния икономически форум, разглеждащ 144 страни. Новата версия на доклада е публично достъпна на: http://reports.weforum.org/the-global-competitiveness-report-2013-2014/</p> <p>В Таблица 8. Връзка между предизвикателствата от анализа, стратегическите приоритети, тематичните цели и списъка с Програми, втора колона, е посочен дела на учениците с незадоволителни резултати по четене, писане и смятане от изследването (41%). Не е посочен източникът на тези данни, но най-вероятно се има предвид международното изследване Program for International Student Assessment (PISA). Най-напред следва да се подчертае, че делът на учениците с незадоволителни резултати по четене и математика се различават и следва да бъдат представени поотделно. Тези данни също могат да бъдат актуализирани, тъй като са публично достъпни на интернет-страницата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР): http://www.oecd.org/pisa/keyfindings/pisa-2012-results.htm. През 2012 г., делът на българските 15-годишни ученици, които имат резултати под второ равнище от скалата на изследването по четене, математика и природни науки е съответно, както следва: 39,4%, 43,8%, 36,9%.</p> <p>Съответните резултати средно за страните-членки на ОИСР, са, както следва: 18%, 23% и 17,8%</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>Не на последно място, като се има предвид значимостта на документа и предстоящия продължителен период на позоваване на неговите текстове, следва да се отбележи необходимостта от сериозна езикова, стилистична редакция.</p>		
<p>6. Експертен съвет за наука, технологии и иновации към Кмета на София</p>	<p>1. Към табл. 8 в колона 1 след „Неефективно използване на ресурси и енергия” да се добави ново предизвикателство –Технологии за улавяне и ефективно използване на отделения в атмосферата въглероден диоксид при топлоелектроцентрали, циментово производство, изгаряне на горива(топлоцентрали).</p> <p>2. На същия ред в колона 4 след мярката „4) Преминаване към нисковъглеродна икономика във всички сектори; ” да се добави нова мярката – „ 5) Насърчаване оползотворяването на уловения въглероден диоксид за производство на нови материали, суровини и енергийни носители и добавки”</p> <p>3. Към под-приоритет: Преминаване към нисковъглеродна икономика, енергийна и ресурсна ефективност след „областта на нисковъглеродната икономика” да се добави –„ , включително улавяне на отделения въглероден диоксид от високовъглеродните производства и използването му за производство на нови материали, енергийната ефективност и подобряване на екологията.”</p> <p>4. Към табл. Обосновка на тематичните цели и основни резултати (стр.95) към колона 2 „Инвестиции в намаляване на емисиите от парникови газове” да се добави: или намаляването им и последващото оползотворяване; Мотиви: Преминаването през нисковъглеродна икономика преминава през намаляването на отделените въглеродни емисии чрез тяхното улавяне на първо време. За понижаване на отделените въглеродни емисии най-перспективно направление е добавянето на метанол, получен от уловения въглероден диоксид към използваните бензини, особено в интензивния трафик на столицата и големите градове. За оползотворяването на уловения въглероден диоксид има научни изследвания и резултати, както и проекти, финансирани от ЕС рамкови програми за нови технологии за производство на нови материали, суровини и енергийни носители и добавки.</p>		<p>В колона 4 на таблицата са упоменати свързаните с предизвикателствата от колона 1 тематични цели, които са изчерпателно определени по регламент и не могат да се променят. Наименованията на приоритетите и под-приоритетите от Споразумението за партньорство отразяват обхванатия широк кръг интервенции. В таблицата за обосновка на тематичните цели са маркирани основните области на интервенции без да се конкретизират мерките. Мерките на стратегическо ниво могат да бъдат намерени в стратегическата част на Споразумението, а в детайли – в съответните програми. В допълнение следва да се отбележи, че не се предвижда финансиране на технологии за улавяне и ефективно използване на отделения в атмосферата въглероден диоксид по ОПОС (вкл. мерките са били отхвърлени и от НПО), тъй като необходимият финансов ресурс е много сериозен. При наличие на проект, който да обвързва улавянето и</p>

			ефективното използване на отделяния в атмосферата въглероден диоксид с доказуеми иновационни или енергийно-ефективни резултати, подобен проект би бил допустим на конкурентен принцип в ОПИК.
7. СНЦ „Долината на Места“	<p>3.1. Интегриран подход за териториално развитие</p> <p>Идентифицираните в раздел 1.1.3. различия между българските региони и средното за ЕС и напредналия процес на моноцентризъм по отношение на град София в дългосрочен план водят до сериозни дисбаланси между някои части на страната и до обективна невъзможност за използване на целия потенциал на територията. Тези процеси извеждат на преден план необходимостта от интегриран териториален подход на ЕСИФ, насочен към осигуряване на полицентричен модел на развитие с оглед постигане на устойчив и балансиран растеж в българските райони и достигане на средно европейско ниво в средносрочен план. Интегрираният подход към териториалното развитие, който ще бъде приложен, включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пилотно прилагане на Интегрирана териториална инвестиция за Северозападен регион (ниво NUTS II), идентифициран като най-слабо развит на територията на целия Европейски съюз; • прилагане на новия инструмент „Водено от общността местно развитие” чрез програмиране и прилагане на иновативни интегрирани многосекторни стратегии за местно развитие, основавайки се на опита от периода 2007-2013 и с фокус върху балансираното развитие на конкретни под-регионални територии и за намаляването на техните социални, икономически и териториални различия; • прилагане на ВОМР с многофондово финансиране (ЕЗФРСР, ЕСФ, ЕФРР и ЕФМДР) в територии със специфични характеристики; • продължаващи инвестиции за стимулиране на устойчивото градско развитие въз основа на интегрирани планове за градско възстановяване и за развитие на дефинирани опорни центрове на растеж; • продължаващо прилагане на мерки за конкретни територии със специфики в различието, например периферните и планинските области, като се търси по-високо ниво на ефективна допълняемост на мерките и проектите за европейско териториално сътрудничество с общите инвестиции за растеж и заетост; финансиране на предварително определени 	Приема се частично	<p>Поради ограничения обем на документа и изискванията към съдържанието му детайлизирането на конкретните механизми и инициативи не е обект на СП.</p> <p>Представената информация по отношение на ВОМР е обект на съответните програми и нормативната уредба, която се подготвя за нуждите на прилагането на ВОМР (в зависимост от обхвата на стратегиите с възможност за едно_ или многофондово финансиране).</p>

проекти с водещо регионално значение, в т.ч. по Дунавската стратегия на ЕС;

- диференциация на условията на подкрепа спрямо целевите групи и/или територии (размер на съфинансиране, допълнителна тежест при оценката, др. мерки за насърчаване включването на изостанали райони или групи в неравностойно положение);
- финансиране на всички типове инфраструктура след детайлно обосноваване приоритизация, която отчита както секторното, така и териториалното развитие.

3.1.1 Водено от общността местно развитие

Воденото от общността местно развитие (ВОМР) ще бъде прилагано „отдолу-нагоре“, така че местните общности да участват при формулиране, избора и одобрение на приоритети и стратегия за интегрирано развитие на територията и общностите. Подобно развитие се инициира, регламентира и провежда от местните общности. ВОМР ще се прилага на подрегионален териториален принцип – на ниво община или група от общини, като предвиденият обхват на населението ще бъде между 10 000 и 150 000 жители. Територията трябва да бъде хомогенна и социално свързана, характеризирани от общи традиции, местна идентичност, чувство за принадлежност и общи очаквания. Прилагането на подхода ще отчита местните нужди и потенциали, ще включва иновативни подходи, изграждане на мрежи и формиране на партньорства.

Основните характеристики на местните инициативи за водено от общността местно развитие са техните територия, инструмент за управление и рамка за развитие. Територията е обекта (фокуса) на ВОМР, а инструментът - местните инициативни групи (МИГ). Те следва да се основават на равностойно участие на разнообразни представители на местния публичен, частен и граждански сектори. Допустимо като местни инициативни групи да се регистрират съществуващи сдружения с нестопанска цел, които отговарят на изискванията за представителство на трите сектора. Целите на такива сдружения трябва да се стремят към интегрирано развитие на територия, съответстваща на условията за прилагане на подхода ВОМР. Рамката за управление се определя от интегрирани, многосекторни, териториални стратегии за местно развитие.

При прилагането на подхода интервенциите взаимно ще се допълват и надграждат една над друга, с цел постигане на синергия. Формираните местни групи и изпълнението на стратегиите ще спомогнат за подобряване

на хоризонталните връзки между местните партньори и вертикалните с други нива на управление и вземане на решения и други партньорски структури. Подходът ще е насочен към развитие на доверие между партньорите и осигуряване на подкрепа от местни структури с достатъчен опит и експертиза.

Воденото от общността местно развитие следва да продължава и надгражда постиженията на местното развитие в рамките на ЛИДЕР и Местните инициативни рибарски групи, постигнати през програмния период 2007-2013 г. През периода 2014-2020 г. ВОМР ще разшири възможностите за финансиране на интервенции извън ЕЗФРСР и ЕФМДР, обхващайки ЕСФ и ЕФРР.

Ефективното изпълнение на ПРСР за периода 2007 – 2013 г. в България е подпомогнато чрез прилагане на ЛИДЕР подхода като инструмент за децентрализирано управление и интегрирано местно развитие в селските райони. Фокусът на мерките в този период е насочен към създаване на местен капацитет за прилагане на ЛИДЕР подхода и подобряване на местното управление на териториите чрез създаването на местни инициативни групи и изготвяне на стратегии за местно развитие. Това е първият ефективен опит за целенасочена политика за създаване на капацитет и прилагане на финансови инструменти на място в териториите от селските райони. През 2008 г. стартира подготовката за придобиване на умения и постигане на обществена активност в местните общности в селските райони за подобни мерки. До края на 2011 г. са изпълнени 90 проекта за създаване на капацитет и информиране на местните общности и за структуриране на 124 потенциални местни инициативни групи и стратегии за интегрирано местно развитие на териториите, които обхващат 181 общини и 78% от общините в селските райони. Делът на селските общини, подкрепени по подготвителните дейности за създаване на капацитет и развитие на териториите възлиза на 60% от общия брой общини на територията на селските райони. Процесът на прилагане на ЛИДЕР подхода беше развит с избора и възлагане на 35 МИГ да административат изпълнение на стратегии за местно развитие в територията на 57 общини (29% от територията на селските райони и 23% от територията на страната), като не малка част от МИГ обхващат повече от една община. Анализът на прилагане на подхода ЛИДЕР показва, че в създадените МИГ в територията на селските райони са обучени и работят местни експерти и екипи, които подпомагат общностите за активиране на предприемачество в разнообразни

дейности и форми на заетост, устойчиво използване на ресурсите и потенциала за развитие на територията. Добрите практики и капацитетът ще бъдат надградени в следващите години, за да се развие процеса и постигне напредък в реални и практически дейности и инвестиции за развитието на териториите.

През програмен период 2007 – 2013 е налице подкрепа за местно развитие и от страна на Европейския фонд за рибарство. Създадени са и оперират шест местни инициативни рибарски групи, които обхващат териториите на 17 общини, повечето от които спадат към селските райони на страната. В обхвата на МИРГ попадат над 4 053 кв. км. и население от над 104 467 души. В резултат на късното стартиране на прилагането на местните стратегии за развитие и липсата на административен капацитет на МИРГ към края на 2012 година са подадени изключително малко проектопредложения. Въз основа на наученото през програмен период 2007 – 2013 ще се предприемат мерки за гарантиране на избор на качествени местни стратегии за развитие, които отговарят на нуждите и потребностите на местните общности.

Основните предизвикателства, които ще бъдат посрещнати с прилагане на воденото от общността местно развитие в програмен период 2014-2020 г. засягат необходимостта от създаване на заетост (вкл. алтернативна) и използване на местния потенциал за растеж, като се цели подобряване качеството на живот и доходите на местното население.

Прилагането на ВОМР цели постигане на по-добър ефект от подкрепата върху интервенциите, които носят най-голяма добавена стойност за преодоляването на икономическите и социалните различия в развитието на териториалните общности. Основните приоритетни области ще бъдат свързани с:

- Подкрепа за социалното приобщаване, намаляване на бедността и стабилно икономическо развитие;
- Прилагане на интегриран подход към околната среда, чрез подобряване на капацитета на местната общност за осъществяване на дейности за опазване на природното богатство и постигане на определени екологични показатели;
- Пълноценно използване на потенциала на културното наследство;
- Фокусиране върху иновациите и насърчаване на въвеждането им в практиката;
- Подпомагане на устойчиво, иновативно и конкурентноспособно

	<p>производство в характерните за териториалните общности икономически области.</p> <p>Участието на ЕЗФРСР, ЕФРР и ЕСФ при прилагане на подхода Водено от общността местно развитие ще допринесе основно за постигането на тематична цел 9 „Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността” от Общата стратегическа рамка на ЕС (ОСР), а приносът на ЕФМДР ще бъде насочен към постигането на тематична цел 8 „Насърчаване на заетостта и подпомагане на мобилността на работната сила” от ОСР.</p> <p>Създаването на капацитет е основна част от подхода и ще включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подготвителната помощ за създаване на нови местни инициативни групи, както и подкрепа за тези, които са били създадени през периода 2007 – 2013; • обучение и стимулиране участието на местното население за анализ и оценяване на съществуващите проблеми и потенциали и формулиране на визия, цели, приоритети и мерки за устойчивото развитие; • участие на различни заинтересовани страни за създаване на интегрирана стратегия за местно развитие; • създаване на ясни критерии за избор на добре аргументирани, взаимно допълващи се проекти за осъществяване на стратегията; • адекватна подкрепа от страна на местните и регионални власти за разпространение и прилагане на добри практики; • участие в национални и европейски мрежи на инициативните групи и за обмен на знания, идеи и добри практики, които да се ползват като иновации в селските и рибарските райони. <p>Местните групи ще изпълняват следните основни функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изграждане на капацитета на местните участници за разработване и изпълнение на операции; • определяне на недискриминационна и прозрачна процедура за подбор и критерии за подбор на операции, които избягват конфликта на интереси и гарантират, че поне 50 % от гласовете при решения за подбор са от партньори извън публичния сектор, като се предвижда възможност за обжалване на взетите решения за подбор и се позволява подбор чрез писмена процедура; • гарантиране на последователност със стратегията за местно развитие при избора на операции, като същите се приоритизират според техния принос за постигане на целите на стратегиите; 		
--	--	--	--

- разработване и публикуване на покани за предложения или текуща процедура за подаване на проекти, включително определяне на критериите за подбор;
- получаване на заявления за подкрепа и оценяване на тези заявления;
- избор на операции и определяне на размера на подкрепата и, където е приложимо, изпращане на тези предложения до отговорната структура за последна проверка на допустимостта преди одобряването им;
- мониторинг на изпълнението на стратегията за местно развитие и на подкрепените операции и провеждане на конкретни дейности за оценка във връзка със стратегията за местно развитие.

Координацията и изпълнението ще бъдат регулирани в специален нормативен акт, който ще определя:

- правилата и процедурите за одобрение, координация между приложимите програми, мониторинг и отчитане на изпълнението на интегрираните многосекторни стратегии за местно развитие;
- механизма за извършване плащанията по бюджетите на одобрените мултисекторни стратегии за местно развитие;
- правила за сформирание на местните групи за действие;
- субординацията и делегирането на задачи на местните групи за действие относно управлението, изпълнението, контрола и отчитането на интегрираните многосекторни стратегии за местно развитие.

ВОМР ще бъде финансирано основно от ЕЗФРСР по линия на Програмата за развитие на селските райони и от ЕФМДР по ПМДР 2014-2020, като инструмент за развитие на селските и рибарските райони. В съответствие с одобрената МФР и договорените за страната средства, по линия на ЕЗФРСР за прилагане на подхода ВОМР ще бъдат заделени минималните, съгласно ЕЗФРСР 5% от фонда. Планиран финансов ресурс за прилагане на подхода по ПМДР 2014-2020 е минимум 5% от разпределените средства от ЕФМДР за Република България.

През програмен период 2014-2020 г. ще се прилага инструмента ВОМР чрез многофондово финансиране в територии със специфични характеристики, посочени в т. 3.1.6. Чрез прилагане на многофондово ВОМР в тези територии ще се търсят подходи за определяне и водене на целенасочена и интегрирана политика за съхраняване на тяхната специфика и преодоляване на съществуващите проблеми. Цели се също постигане на концентрация и целесъобразност на средствата, ефективност и ефикасност при управлението им, както и гарантиране на тяхната целенасоченост за

	<p>хармонично и балансирано развитие и преодоляване на социалните, икономическите и териториалните различия спрямо останалата част на страната. Ще бъде осигурено финансиране чрез ЕЗФРСР, ЕФМДР, ЕСФ и ЕФРР. Използването на многофондово финансиране ще адресира по-голям и по-широк спектър проблеми и сектори, ще осигури възможност за включване на по-широк кръг партньори и ще допринесе за ограничаване на изолирането и застъпването между фондовете. В случаите на стратегии с многофондово финансиране ще бъде определян водещ фонд, по линия на който ще бъдат осигурявани средствата за текущи разходи, разходи за задвижване на стратегията и подготвителна помощ.</p>		
8. Фондация „ГИС-ТрансферЦентър“	<p>Конкретни редакции в областта на образованието и НИРД</p>	<p>Приема се частично</p>	
9. Самел 90 АД	<p>I. Относно категорията микро, малки и средни предприятия Предвид насочване на помощта не само, но основно за микро, малки и средни предприятия и практиката в предишния програмен период 2007 – 2013 г. е нужно да се внесе яснота относно тази категория потенциални бенефициенти. В препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г., член 2 е изписано „1. Категорията микро-, малки и средни предприятия (МСП) е съставена от предприятия, които наемат под 250 души персонал и които имат годишен оборот, който не надвишава 50 милиона EUR, и/или с общ годишен балансов отчет, ненадвишаващ 43 милиона EUR.“ Условието са две и са посочени кумулативно. В чл. 3 от ЗМСП „1) Категорията малки и средни предприятия включва предприятията, които имат: 1. средносписъчен брой на персонала, по-малко от 250 души, и 2. годишен оборот, който не превишава 97 500 000 лв., и/или стойност на активите, която не превишава 84 000 000 лв.“ В проекта от м. 1.2013 г. на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 са посочени данни, че близо 25% от всички предприятия са с персонал над 250 човека, но с оборот под 50 000 000 и стойност на активите под 43 000 000 евро. Практиката от изминалия програмен период показва приемане на водещ за определяне на категорията предприятие числеността на персонала. Означават ли това, че тези „големи предприятия“, които не се различават значително от МСП по финансови показатели остават извън кръга на подпомагане?!</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>По отношение категорията предприятие „mid-caps“, европейското законодателство в областта на държавните помощи все още не е прието, поради което България ще продължи да отстоява позицията си за спецификата на български предприятия с численост на персонала над 250 души, но оборот и обем активи сходни до тези за МСП. Реалистично не може да се очаква дефиницията на ниво ЕС да бъде променена заради България, поради което очакваме тя да се запази такава, каквато е към момента. Следва да се допълни, че категорията mid-caps остава допустима при част от финансовите инструменти, както и за всички интервенции, за които са допустими големи предприятия.</p>

Възниква и друг въпрос, пък макар и теоретичен – какво предприятие е, когато например по брой на персонала отговаря на изискванията за малко, а по оборот – на средно, а по стойност на ДМА – за голямо? Или ако в такъв случай броят на персонала е до 10 души, но оборотът и ДМА са на голямо предприятие, то би следвало да се приеме за микро-предприятие, защото за него единственото изискване е за средносписъчна численост на персонала и следва ли в такъв случай то да се ползва от възможностите, давани за малките и средните?

Уточненията са изключително необходими, защото с приетите през м. декември 2013 г. Регламенти на ЕО относно новия програмен период не съществува категорията предприятие „mid-caps”.

II. Относно мерки за интернационализация на предприятията

На стр. 76 и сл. от проекта се говори за развитие на системи за подкрепа на бизнеса. Цитират се Програмите за интернационализация на предприятията. Тук задължително следва да се отбележи, че са необходими мерки за подкрепа за изпитванията и сертификацията, които са изключително важни. Наложително е укрепването на българската система за изпитвания и сертификация като се отчете участието в нея и на правни субекти с частен капитал.

След като усилията се насочват към увеличаване на износа /в т.ч. не само на пазара на Общността, но и на други международни пазари/, трябва да се премахнат техническите пречки в търговията. Специално за продуктите на един високо технологичен отрасъл какъвто е електрониката и електротехниката, сред бариерите за развитие на пазарите на този отрасъл са липсата на лаборатории за изпитване и органи за сертификация /вж. анализ на сектора на електрониката и електротехниката на Асоциация на индустриалния капитал в България http://www.bcee-bg.org/docs/Analiz-DEC_final_2012.pdf/

Сертификацията е значима и защото доброволното съблюдаване на стандартите, без държавния контрол на изхода на предприятието, дава възможност за пускане на пазара на продукти, които не отговарят на задължителните изисквания за безопасност. Такова поведение води до нелоялна конкуренция и ощетяване на добросъвестните производители и дистрибутори, до деформиране на пазара.

Изпитванията и сертификацията на продуктите на електрониката и електротехниката е важна и с оглед удостоверяване спазването на екоизискванията – забраните за използване на вредни вещества и метали,

Планира се лаборатории за изпитване и органи за сертификация да са допустими за финансиране в рамките на ОПИК.

	<p>постепенно повишаване на енергийната ефективност на уредите.</p> <p>През изминалия период, по линия на т.н. „Инфраструктура по качеството“ бяха подкрепени само публични институции, което е добре, но недостатъчно, защото в тази инфраструктура, съгласно действащото законодателство и система работят и могат да работят и частни структури. Липсата на подкрепа за български изпитвателни лаборатории и органи по сертификация доведе до акумулиране на приходи от сертификация /напр. през изминалия програмен период средства от ЕФ за покриване на международно признати стандарти/ от клонове на чуждестранни юридически лица и изтичането им извън граница. Наред с това, извършването на тези така необходими услуги за свободното движение на стоки от чуждестранни юридически лица, по техните значително високи цени, води и до сериозно завишаване на разходите, увеличаване на себестойността на произведената продукция и като резултат неконкурентното поставяне на пазарите.</p>		
<p>10. Общност за познание и иновации „Иновативна енергия“, подкрепено от Регионалния екологичен център за Централна и Източна Европа</p>	<p>След преглеждане на последно публикуваната чернова на Споразумението за партньорство, бихме искали да отбележим нашето удовлетворение от поставения висок приоритет за осъществяване на партньорства в сферите на НИРД и иновации, в съответствие със стратегията Европа 2020. Също така оценяваме високо, че партньорството с ЕИТ е специално споменато в Стратегически приоритет 2 (стр. 74 и стр. 77, вер. 4 /на български/)...</p> <p>С настоящето писмо ние предлагаме следната фраза да бъде включена на страница 74 от българската версия 4.0 на Споразумението за партньорство, абзац 4 след „европейски иновационни политики и стратегии“:</p> <p>„С цел да се насърчи доставянето на интелигентни и специализирани решения, да се постигне необходимото съответствие с практиките на ЕИТ и поддържайки усилията за подобряване на ефективността при използването на средствата от ЕСИФ, Общностите за Познание и Иновации, като оперативни звена на ЕИТ ще бъдат включвани при идентифицирането, подготовката, подкрепата и изпълнението на нови проекти.“</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>В текста на Споразумението за партньорство са отразени приетите конкретни редакции</p>
<p>11. Информационен и учебен център по екология Коалиция за устойчиво управление на средствата от ЕС</p>	<p>На този етап от подготовката на Споразумението за партньорство считаме, че документът страда от дългогодишен стратегически недостатък в планирането на дейностите, свързани с транспорта, а именно изкуственото разделение на подсектори – железопътен, пътен и градски – което не позволява:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Целенасочена работа за осъществяване пълноценна интегрирана транспортна система на Р България която адекватно да обслужва 	<p>Приема се частично</p>	<p>Предвидените в стратегическата част на Споразумението интервенции, които да бъдат финансирани по ЕСИФ през периода 2014-2020 г. са изведени на база анализ на потребностите за развитие при съобразяване с</p>

<p>гражданите и икономиката на национално и общеевропейско ниво;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отчитането на приноса и негативните ефекти на транспорта за другите сектори на икономиката и жизнени сфери; • Правилното определяне на проблемите в сектора и предприемането на необходимите мерки и дейности за преодоляването им • Здравословна конкуренция между алтернативни видове транспорт (в частност ЖП и пътен проект) при избора на най-подходящия (икономически, социално и екологично) проект който приоритетно да удовлетворява графика на дадена дестинация. Този проблем години наред утвърждава порочния кръг от предпочитане на пътни проекти – повече финансов ресурс в този сектор – повече и по-добре подготвени кадри, и в крайна сметка, повече и по-напреднали в подготовката пътни проекти отново на опашката за публично финансиране. Трябва обаче да добавим, че в много случаи „по-добре подготвени“ пътни проекти не означава „по-добри и ефективни пътни проекти“. <p>Гореописаните проблеми доведоха до неустойчива структура на транспортната система на Р България с дял на автомобилния транспорт от 87% при пътническият и 90.5% при товарния. Далеч по-опасен за бъдещото развитие на транспортния сектор са опитите за манипулиране на стратегическите документи, вкл. и настоящото СП, в полза на приоритети които не са най-спешните или най-адекватните за финансиране и реализиране.</p> <p>В този смисъл КУПФЕС подкрепя препоръките на “Informal observations“, че за доброто качество на СП е необходимо по-добро приоритизиране на ресурсите по йерархията цел – под.цел – ключова дейност.</p> <p>По текста на СП идентифицираме следните недостатъци и пропуски, както препоръчваме и следните промени и допълнения</p> <p>1. Въпреки споменаването на няколко места в документа за „високите цени на горивата“ няма ясен анализ на ефекта от този фактор върху сектори от икономиката, групи от населението и специфични райони от страната. Настояваме СП ясно да идентифицира фактора „петролна зависимост“ на транспортната система и да анализира неговата роля за конкурентоспособността на икономиката, обезлюдяването на селските райони и ефективния достъп до социални услуги като образование и здравеопазване.</p> <p>Настояваме в текста на СП да присъства ясна стратегия и цели за намаляване на петролната зависимост на транспортната система вкл. чрез</p>		<p>приоритетите за финансиране съгласно Общата стратегическа рамка и националните стратегически документи в отделните сектори. Споразумението за партньорство не създава политики, а очертава възможностите за финансиране на част от тях със средства от ЕС. Анализ на националната транспортна система, както и на видовете транспорт – пътен, железопътен, воден, интермодален е включен в ОПТТИ 2014-2020 г.</p> <p>Интервенциите за устойчив градски транспорт по ОПРР 2014-2020 ще се осъществяват не само на територията, попадаща в границите на градовете, но и ще обслужват функционалните връзки със съседни населени места, които представляват част от системата на обществения градски транспорт т.е. крайградските райони влизат в обхвата на интервенциите за устойчив градски транспорт по ОПРР.</p> <p>Направена е редакция на текстове на Споразумението за партньорство</p>
--	--	---

финансиране на мащабна информационна кампания за вредите върху обществото от използването на автомобили на изкопаеми горива и обществените ползи от използването на публичен транспорт в градовете и извън тях. Ако екипът на МС и МТИТС не са способни да изработят този анализ, ясна стратегия и цели в настоящия времеви график по СП, те трябва да станат част от Интегрираната транспортна стратегия със краен срок за изпълнение юли 2015 като необходима предварителна условност (ex-ante conditionality).

В частност смятаме за задължително правителството да предприеме следните стъпки в рамките на периода 2014 – 2015 г.:

1. Създаване на методика за оценка на петролната зависимост на България.
2. Изготвяне на анализ на петролната зависимост на България по тази методика.
3. Изготвяне на стратегия и план за действие за намаляване на петролната зависимост на страната до 2030 г.

По т. 2 и 3 е подходящо да се сформира Работна група включваща представители на различни заинтересовани страни която да съдейства за работата по Интегрираната транспортна стратегия.

4. Оценка на всички инвестиционни проекти в сектор „Транспорт“ (вкл. Бъдещата ОПТТИ (2014 – 2020) за съвместимост с анализа. Класиране проектите по мрежа от критерии:

- петролна зависимост
- емисии/климатични промени
- проблеми за биоразнообразието – дефрагментиране на местообитания
- загуба на обработваема земя поради застилането ѝ с пътна настилка и придружаваща инфраструктура

5. Ревизия на списъка с проектите по ОПТТИ на базата на резултатите от т. 4 без значение от „баланса на осите“ в ОП.

6. Пренасочване на необходимите средства от ОП „Добро управление“ към описаните по горе цели, свързани с

- Намаляване на петролната зависимост
- Регионалната свързаност и достъпност
- Климатичните промени

Петролната зависимост е изведена от Бялата книга за транспорта на ЕС като един от основните фактори за неустойчивост. Тъй като КУПФЕК многократно е изказвала препоръка за определяне и анализиране на този

фактор чрез устни изказвания на обществени обсъждания и писмени становища към Министерски съвет, Министерство на транспорта и Министерство на регионалното развитие в хода на програмирането през последните две години тази липса продължава да стои на дневен ред, което ни убеждава, че вземащите решения в държавната администрация не желаят този анализ да повлияе на избора на приоритети, под-приоритети и конкретни действия.

Допълнителен мотив е, че на различни места в текста лошото качество на инфраструктурата е определено като основен фактор за обезлюдяването на селските райони докато в наши преки разговори с хора в различните региони най-често споменаваната причина е високата цена на горивата и съответно невъзможността редовно да посещават и обработват имотите си. С други думи не толкова инфраструктурата, колкото цените (като елемент от изключително разтворената ножица „доходи-цени“) са сред основните фактори за липсата на стопанска и гражданска мобилност на гражданите дори в сравнително малките мащаби на българските региони.

Предложение за текст който да бъде включен в СП:

Петролната зависимост – настоящата мобилност на транспортната система през последните десетилетия се разви в контекста на сравнително евтин петрол (след двата пика през 70-те години на ХХ век), разрастваща се инфраструктура и пренебрежително отношение към околната среда. Към настоящия момент тези условия се промениха значително и транспортната система не може да продължи да се развива по същия начин без да генерира сериозни последствия под формата на екологични, икономически и социални щети, както и постоянни заплахи за националната сигурност.

Задълбочената оценка извършена от Европейската комисия показва, че докато някои аспекти на сектора се подобриха през последното десетилетие – производителност, сигурност и осигуреност – не се осъществи необходимата структурна промяна на начина по който работи транспортната система. Неуспехът на тази промяна остави сектора на сегашното състояние на доминиращ автомобилен транспорт и основана на изкопаеми горива мобилност на пътници и товари и е една от основните причини за неустойчивите тенденции в транспорта – високи нива на вредни емисии, влошено здраве на хората, задълбочаваща се петролна зависимост и продължаващи задръствания и претовареност с автомобили.

Липсата на напредък при отделянето на транспортния растеж от растежа на въглеродните емисии преди всичко се дължи на факта, че транспортът е

сектор, в който подмяната на енергийния източник бе незначителна. Транспортът продължава да разчита на петрол и петролни продукти на 96% в държавите на ЕС. Бензинът и дизелът са отговорни за 95% от енергийната консумация на сектора което се влошава от факта, че ЕС внася 81.4% от суровия петрол.

Този проблем е разгледан подробно в референтния сценарий на документа „Оценка на съвместимостта на Бялата книга“: „последните прогнози близки до тези на Международната агенция по енергетиката са при цени на петрола от 59\$ на барел от 2005, нарастващи до 106\$ на барел през 2030 и 127\$ на барел през 2050 г. (при курс на долара от 2008 г.) Което означава че цените на горивото за транспортния сектор ще бъдат с 600 млрд. евро повече през 2050 в сравнение с 2010 г. или повече от 70% повишение за разглеждания период.“. Актуалните цени от месец януари т.г. са около 106\$ за барел и цени на масовия бензин А95 в България от 1.30 евро/литър което показва, че дори и тези прогнози се оказват твърде оптимистични.

В Бялата книга на транспорта на ЕС въпросът е поставен по следния начин:

5. В следващите десетилетия петролът ще стане по-оскъден и доставките му ще бъдат все по-несигурни. Както Международната агенция по енергетика посочи неотдавна, колкото по неуспешно се борим срещу високите въглеродни емисии, толкова по-голямо ще е повишението на цените на петрола. През 2010 г. за внос на петрол ЕС изразходва около 210 милиарда EUR. Ако не вземем мерки срещу тази зависимост от петрола, възможността хората да пътуват и нашата икономическа сигурност ще претърпят сериозни поражения с тежки последици за инфлацията, търговския баланс и общата конкурентоспособност на икономиката на ЕС.

17. Предизвикателството е да се премахне зависимостта на транспортната система от петрола, без да се жертва ефективността ѝ и без да се застрашава мобилността. В съзвучие с водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“, заложена в стратегията „Европа 2020“ и новия план за енергийна ефективност от 2011 г., главната цел на европейската транспортна политика е да помогне за създаването на система, която подкрепя европейския икономически прогрес, подобрява конкурентоспособността и предлага висококачествени услуги в сферата на мобилността, като същевременно използва ресурсите по-ефективно.

Дълбоката едностранна зависимост на страната от автомобилния товарен и пътнически транспорт доведе до наличието на монопол в икономиката чийто негативни последици са ежедневие: пътно-транспортни произшествия

са един от основните фактори за смъртността сред икономически активното население (само смъртните случаи от ПТП струват на бюджета около 600 млн. евро годишно – стр. 92 от ОГПТ); ежедневното парализиране на основни артерии и подстъпи към големите градове, изразяващо се в значителни икономически загуби, социално напрежение за цените на горивата и не на последно място – системното замърсяване от емисии на вредни газове и други вредни физични фактори.

За България този проблем допълнително се утежнява от факта, че една компания на практика е монополист в доставката на горива с пазарен дял от около 70%.

2. В текста на раздел „Свързаност и достъпност“ виждаме следните несъответствия:

- От една страна ЖП транспортът има „сериозен потенциал за развитие“ и развитието му е от „съществено значение“, а от друга страна „пътническият трафик постоянно намалява поради множество фактори свързани с общите икономически и демографски тенденции в страната“ и е необходимо „редуциране на ЖП мрежата до устойчиви размери“. В подприоритет „Свързаност“ на стр. 81 също е описано че от „първостепенно значение ще бъде развитието на ЖП инфраструктурата“

- Докато пътният сектор не изпитва трудности с „общите икономически и демографски фактори“ и не се споменава за необходимост от редуциране на пътната мрежа до устойчиви размери, въпреки че очевидно държавният бюджет не е в състояние да предостави дори минималните необходими средства за безопасната поддръжка на пътната мрежа;

- За транспортния коридор по р. Дунав „Хидроложките и климатични условия по протежение на реката налагат предприемането на мерки за подобряване на навигационните условия и осигуряване на минимална дълбочина от 2.5 м. през цялата или по-голямата част от годината, необходима за кораби до 3 000 т. В подкрепа на това и в изпълнение на Стратегията на ЕС за Дунавския регион е подписан меморандум за разбирателство между България и Румъния за създаването на междуведомствен комитет за вътрешно-воден транспорт за подобряване на свързаността в региона. Един от основните проекти е подобряване на навигацията в общия участък на реката, който е в етап на подготовка, като строителството се очаква да се извърши през програмния период 2014-2020 г.“ докато „незадоволителното състояние на пристанищните съоръжения (кейове) и претоварна техника, която не отговаря на съвременните

тенденции в структурата на товарооборота; незадоволителното състояние на връзките с пътната и железопътната инфраструктура на страната; липсата на подходящо оборудване за обработка и съхранение на зърно, недостигът на съвременни логистични и информационни системи на пристанищата и слабо развитите съоръжения за контрол върху замърсяването.“

Считаме, че демографският фактор е грешно посочен на това място – напротив, застаряващото население което дългосрочно ще се увеличава като % и други демографски фактори като групите в неравностойно положение, лица със специфични нужди и хората с риск от социално изключване са основна причина за бъдещо разширяване на мрежата и подобряване на услугата обществен транспорт съществена част от който е железопътният.

Мотив: Според анализа EUROPOP 2008 на Eurostat и доклад на ЕК за застаряването на населението се очаква възрастните граждани на ЕС над 65 г. да са 24% през 2020 и 29% през 2050 спрямо 17% днес. Един от всеки шест граждани на ЕС е с различна степен на инвалидност. Около 20% от хората над 75 г. изпитват драстични ограничения в ежедневието си. С нарастването на продължителността на живота при възрастните хора се очаква и нарастване на тези които имат сериозни ограничения за придвижване като тенденцията е тази група да става все по голяма спрямо икономически активното население.

Към тази съществена част от населението трябва да се добавят и други уязвими групи – децата, малцинства или културни ограничения като половата принадлежност, които по различни причини са с ограничен или лишени от достъп до индивидуални транспортни средства.

В току що публикувания от ЕК проект на Обща стратегическа рамка 2014-2020 (SWD(2012) 61 final) също е подчертано като първостепенен хоризонтален принцип „Подкрепа за насърчаване на равенството между половете е недискриминирането“

„Всички оперативни програми трябва да се борят с дискриминацията и да насърчават равните възможности, както и да осигурят достъпност за хора с инвалидност. Достъпността трябва да бъде характеристика за всички продукти и услуги предлагани на обществото и съфинансирани от еврофондовете. М частност, достъпността до изградената екологична, транспортна, информационна и комуникационна инфраструктура, вкл. нови технологии, трябва да бъде изисквана от Управляващите органи“.

За сметка на това декларирания приоритет за преход към нисковъглеродна икономика във всички сектори, вкл. и транспортния, предполага намаляване

на дела на автомобилния транспорт, и съответно, много по-спешно стои въпросът за определяне на целесъобразния размер на републиканската и общинската пътни мрежи и редуцирането им до нивата които могат реално да бъдат обслужвани и поддържани в бъдеще. Част от нея може да бъде обособена в Национална велоmрежа която да предостави не само възможност за нисковъглеродна форма на транспорт, но и атрактивна форма на алтернативен туризъм (с каквато в момента Р България не разполага) срещу много по-ниски разходи за нейната поддръжка

По отношение на долното течение на р. Дунав именно хидроложките и хидродинамичните условия предпоставят практически невъзможност за поддържане на дълбочина от 2.5 м. за кораби с тонаж 3 000 т. през цялата година. Обстановката се усложнява допълнително от честите засушавания характерни за региона и процеса на опустиняване в дългосрочен период. От друга страна защитените територии в тази част на реката имат много голямо значение за биоразнообразието на Европа – политика не по-маловажна от транспортната. Изразът „строителството се очаква да се извърши през програмния период 2014 – 2020 г.“ означава, че администрациите на двете държави предварително са готови да манипулират Оценката за въздействие върху околната среда на проекта за да се осъществи „строителството“ – порочно действие на което сме били свидетели многократно от въвеждането на процедурата по ОВОС. Като участници в създаването на българо-румънския комитет смятаме, че неговата основна роля е да оцени алтернативите за транспортна свързаност в региона както и за оцени естествените ограничения посочени по-горе така че да бъде взето най-доброто решение от икономическа, социална, екологична и, не на последно място, финансова гледна точка.

3. Строителството – отново основен приоритет в транспорта

На стр. 35 е използвано определението от общия генерален план за транспорта до 2030 – „Основният идентифициран проблем е липсата на непрекъснати и последователни транспортни мрежи с еднакви експлоатационни характеристики, които да осигуряват бързо и безопасно придвижване на по-дълги разстояния вътре в страната, към, от и през България.“, но според нас грешно изтълкувано в полза на физическото изграждане на инфраструктура. Оригиналната фраза от стр. 51 на ОГПТ е „Основният идентифициран проблем е липсата на непрекъснати, последователни и постоянни транспортни мрежи, които да осигуряват бързо и безопасно придвижване на по-дълги транспортни разстояния вътре в, към ,

от и през България“ и авторите на този документ имат предвид услугата транспорт, мобилността и дефинираната в Бялата книга на транспорта на ЕС интегрирана транспортна система „от врата до врата“ която удовлетворява нуждите на всички групи от обществото без да поставя в дискриминирано положение някой от тях и особено уязвимите такива.

Рехабилитацията на инфраструктура и нейното осъвременяване в съответствие със стандартите е несъмнено необходимо, но не е нито най-важното, нито най-спешното за транспортната ни система. Каква е ползата от повишаване на скоростта по рехабилитирана ЖП линия, ако превозвачите не разполагат със съвместимия с тези стандарти подвижен състав за да постигнат проектната скорост? Каква е ползата от стотици милиони инвестиции в ЖП линия ако не можем да осигурим необходимите стимули и ограничения които да накарат транзитните товарни автомобили да я използват? Каква е ползата да спестим 30 мин. По новата магистрала, ако ги загубим в задръстването на влизане в града? Средствата от ЕСИФ са съвършено недостатъчни (около 5% от БВП) за осъществяването на всички желани (и дори за необходимите) проекти, но те са инструмент за провеждането на новаторски политики и реформи и именно за тези цели трябва да бъдат използвани.

Сегашните целенасочени инвестиции предимно в големите градски центрове и връзките между тях насърчават обезлюдяването на периферните райони.

Описанието на стр. 39 за устойчив градски транспорт „необходимостта от по-ефективно организиране на обществения градски транспорт и подобряване на неговата достъпност, както и повишаване на сигурността и безопасността му. Сред факторите, които могат да спомогнат за привличане на пътниците към обществените превозни средства, са повишаване на качеството и максимално облекчен достъп до транспортните услуги, оптимизиране на транспортните схеми, създаване на интегрирани системи за таксуване, координиране на разписанията на различните видове транспорт, както и прилагане на гъвкава тарифна политика“, е изключително валидно и за междуградския обществен транспорт. Необходимо е разработването на Планове за мобилност на регионално ниво които да зададат параметрите на достъпност до обществен нисковъглероден транспорт и мобилност на гражданите и да свържат в адекватна транспортна мрежа центъра (града), предградията (околните близки села) и селата в подходящ периметър след проучване на транспортните навици. Целта е да

се намали обезлюдяването на регионите около по големите градове и концентрирането на населението там. Резултатът който трябва да търсим към 2020 г. е определени/заложили проценти или единици от пътници и стоки които да могат да се придвижат ефективно като време и ресурси „от врата до врата“ използвайки по-екологичен транспорт.

За преодоляване на тези стратегически недостатъци в настоящото СП препоръчваме:

- В рамките на Интегрираната транспортна стратегия със краен срок юли 2015 да бъде разработен детайлен анализ на петролната зависимост на националната транспортна система и нейното отражение върху конкурентоспособността на икономиката, обезлюдяването на селските райони и ефективния достъп до социални услуги на различни групи от населението (вкл. застаряващото население, групи в неравностойно положение, лица със специфични нужди и хората с риск от социално изключване);
- В рамките на Интегрираната транспортна стратегия със краен срок юли 2015 да бъдат разработени регионални планове за мобилност описани по-горе;
- В рамките на Интегрираната транспортна стратегия със краен срок юли 2015 да бъде предложена мрежа от републикански и общински пътища за създаването на Национална велодрежа;
- По различни оперативни програми да бъде предвидена възможност за закупуване на нисковъглеродни превозни средства за обществения транспорт в селските и крайградските райони;
- По ОП Транспорт да се предвиди възможност за закупуване на подвижен състав за БДЖ;
- Да се извърши предпроектно проучване за изграждането на линейни връзки за пътници и товари от/до летищата Варна и Бургас с центъра на града и пристанищните комплекси. За изграждането да се разгледа вариант за публично-частно партньорство, но и други източници на финансиране вкл. ЕИБ и ЕБВР. Мотиви: През 2013 г. летищата са обслужили 3.8 млн. пътници като растежа спрямо 2012 е 5.5 % като над 2/3 от пътниците са граждани на ЕС. В най-натоварените дни летищата са обслужвали до 19 хил. души които са се придвижвали с автомобили поради липса на алтернативен транспорт, създавайки сериозни затруднения на автомобилния трафик в и около Варна и Бургас. Мярката е заложена в Бялата книга за транспорта на ЕС за реализиране до 2050 г. и в Трети национален план за действие по

	изменение на климата 2013-2020.		
12. Конфедерация на независимите синдикати в България	<p>ОБЩА ОЦЕНКА</p> <p>Представеният за обществено обсъждане Проект на Споразумение за партньорство (СП) е разработен, в съответствие с насоките и изискванията на европейските институции. Документът е задълбочен, като са положени усилия за достатъчно комплексно и обхватно отчитане и включване в обосновките, приоритетите и целите на основните постановки от редица други стратегически национални документи. Проектът за СП допълва и доразвива националните усилия за изпълнение на основните цели и приоритети на НПР „България 2020“, Националната Програма за реформи и общоевропейските приоритети и цели за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. В този смисъл Споразумението е сериозен интегрален документ, който предефинира, доразвива и обвързва стратегическите и тематичните цели, приоритетите и ангажиментите за развитието на страната в периода 2014-2020 година, видяни във взаимоотношката, през съответните финансиращи фондове и с оглед националното измерение.</p> <p>Анализът, изводите и изведените основни предизвикателства пред развитието и растежа на страната са обективни и обосновани, макар на места да се забелязва известно увлечение с числовата информация и статистически данни от различни източници. Онагледяването в табличен вид на различните разрези на взаимоотношката между приоритети и под-приоритети, цели, предварителни условия и оперативни програми, видяни през факторите за устойчив икономически растеж и ангажиментите на страната, предоставя допълнително улеснение и прегледност за комплексно и систематично разглеждане и възприемане на документа.</p> <p>Решението, чрез Споразумението, България да се ангажира с всичките 11 тематични цели на Европейските структурни и инвестиционни фондове, прави националните ангажименти твърде широкомащабни и амбициозни, което от своя страна предопределя доста широко ветрило за насочване на средствата. Този факт увеличава предизвикателствата пред българските власти, по отношение изпълнението на ангажиментите по хоризонталния Стратегически приоритет 4, където са съсредоточени и критичните и проблематични за постигане цели на „България 2020“ – ширещата се бедност, състоянието на здравеопазването и административната реформа.</p> <p>Определените ЧЕТИРИ Стратегически приоритети са в съответствие с 8-те приоритети на националната политика за развитие и при съобразяване със Специфичните препоръки на Съвета на ЕС, респективно с общите насоки на</p>		

Годишния обзор на растежа 2013 на Европейската комисия. Доколкото около тяхната формулировка и определените им под-приоритети се обосновават и центрират необходимими национални действия и ангажменти, Конфедерацията намира за нужно да изрази конкретно становище именно по тези приоритети, както и по произтичащите и свързаните се тях предварителни условия.

Принципна бележка на КНСБ по съдържанието на тази част от документа е, че намеренията са формулирани твърде обтекаемо, без конкретни измерители и критерии, не са разположени във времето и трудно ще се подават на достатъчно точна оценка на изпълнението. Друг недостатък на проекта, свързан с току-що изложения, е, че в не-малка част от случаите, за да се реализират заявени намерения и ангажменти, ще се наложат нормативни решения, но за такъв инструментариум дори не се споменава. Така например, при съществуващото нормативно уреждане на прекратяването на трудови и служебни отношения, може да се гарантира удължаване на трудовия живот на по-възрастното поколение и особено на лицата придобили право на пенсия. Практиката в цялата бюджетна сфера, и в не малка част от другите дейности, е хората да се принуждават да напускат работните си места в деня, следващ този, в който са придобили право на пенсия за стаж и възраст. Така нито се изпълняват ангажиментите за по-дълго оставане на по-възрастните работници и служители на пазара на труда, нито им се дава възможност да се възползват от стимулите за увеличаване размера на пожизнената им пенсия, нито на тяхно място се наемат млади хора, нито пък се подобрява балансът в пенсионната система на страната. В този смисъл, една защитна и ограничителна действията на работодателите законова норма, която да дава ефективна възможност на придобилите право на пенсия да останат на пазара на труда, би била достатъчно ефективен инструмент, както за удължаването на трудовия живот и оставането на пазара на труда, така и за активното включване.

В анализа на предизвикателствата и проблемите по темата „Горско стопанство“ (стр. 31), бихме желали да се добавят към специфичните предизвикателства някои, които според КНСБ е важно да се отчетат при проектирането на мерки за развитието на сектора:

- „Провеждане на непрестанни и недостатъчно обмислени структурни и управленски реорганизации в сектора, без дългосрочна визия и устойчива стратегия за неговото развитие;
- Дефицит на прозрачност при обсъждането и решаването на

Споразумението за партньорство очертава стратегическата рамка на интервенциите, финансирани с ЕСИФ.

Целите и индикаторите се залагат в оперативните програми, включително са обект на изискуемата предварителна оценка.

Необходимите нормативни промени за осъществяване на инвестициите се проследяват като част от изпълнението на предварителните условия.

Споразумението за партньорство приоритизира нужди, които могат да намерят решение с инвестиции, попадащи в обхвата на интервенциите от ЕСИФ.

	<p>проблемите и перспективата на сектора, в т.ч. неоползотворяване на възможностите и резервите на секторния социален диалог;“</p> <p>Наред с това, КНСБ предлага, след изброяването на специфичните предизвикателства за сектор „Горско стопанство“, да се добави следният заключителен абзац: „Спецификата и значението на сектора за развитието на дървопреработващата, мебелната и целулозно-хартиената промишленост, които са традиционни за страната, както и ангажиментите по СП 3, поставят отново на дневен ред дискусиата за управлението и институционалното структуриране на горското стопанство в една специализирана Държавна агенция по горите“.</p> <p>ПО СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПРИОРИТЕТИ</p> <p>1. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ 1</p> <p>„Образование, квалификация и заетост за приобщаващ растеж“</p> <p>Както се сочи в документа, приносът на този приоритет за приобщаващ растеж е в неговите три типа политики – повишаване равнището на заетост и икономическа активност; повишаване качеството на живот и социалните системи; подобряване на знанията, уменията и квалификацията. Те са и в основата на подприоритетите, изпълнението на които всъщност трябва да допринесе за постигането на такъв растеж. Цялостният прочит на този Стратегически приоритет сочи, според КНСБ, че втория тип политики, относно качеството на живот и на социалните системи, е недостатъчно разгърнат и разработен. По принцип и в аналитичната част на проекта на СП, и при разработването на стратегическите приоритети и разкриването на тяхното съдържание, особено що касае сигурността на труда, борбата с бедността и социалното изключване, ролята и значението на носещата конструкция на социалните системи на България – задължителното осигуряване, са оставени без всякакво внимание.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Под-приоритет „Заетост и трудова мобилност“ <p>КНСБ намира за правилен избраният акцент и целеви групи при развитието на дейностите в рамките на този под-приоритет. Изразената по-горе принципна бележка е валидна напълно за тази част от документа – обтекаема формулировка на намеренията, често пъти разкрити не като съдържателно описан инструмент за постигането на определена цел, а като неизяснен подход за постигане на краен резултат, чиито измерител не е назован („... мерки, насърчаващи иновативни практики ...“, „... мерки, насочени към подобряването условията и сигурността на труда,</p>		<p>Целта при разработването на Споразумението е формулирането на по-обща насоки и цели на политиките, докато конкретни мерки и очаквани резултати са заложили в цитираните стратегически документи (Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020, Националната стратегия за дългосрочна грижа). Освен това, към настоящия момент България е една от малкото страни, които отбелязват напредък по изпълнението на Националната цел за намаляване на бедността – броят на лицата, живеещи в бедност е намалял със 73 хил. спрямо базовата стойност от 2008 г. (EU-SILC 2012 г. с референтна година 2011 г.).</p>
--	---	--	--

<p>удължаването на трудовия живот в добро здраве ...“, „... целенасочена подкрепа за специализираните предприятия ...“ и др. п.).</p> <p>Не всички текстове с коментар на данните за състоянието и динамиката на пазара на труда отразяват реалната статистическа информация. Така напр., на стр. 17 е описана негативна тенденция към понижаване на икономическата активност, като следствие от икономическата криза. В същото време данните за 2012 г. в таблицата, а и тримесечните данни от 2013 г., свидетелстват за обрат в тази тенденция.</p> <p>Коефициентът на икономическа активност от последните две години и за двете възрастови групи бележи не само подобрение, но и по-висока стойност от 2007 г. Подобрената икономическа активност се обяснява както с лек ръст на заетостта (главно за сметка на самонаетите), така и с намаляване на населението извън работната сила, вкл. и на обезкуражените лица.</p> <p>Непрецизно е обяснението по разликите в коефициента на заетост между мъже и жени. Джендър различията в коефициента на заетост са нещо обичайно, не само за България – нещо повече, в периода след 2000 г. те са били много по-големи – до около 10 процентни пункта. Това, че в годините на криза разликата намалява, не се дължи на специалните програми и мерки (както се споменава в текста), а на факта, че преобладаващата част от загубените работни места са в секторите „Строителство“ и „Преработваща промишленост“, в които преобладава мъжката заетост. Това е и причината разликата да се све до около 5 п.п.</p> <p>По отношение ниската степен на заетост на хората с увреждания (стр. 18,) се прави неподходящото заключение, че това се дължи да ниската им квалификация и образование. Нищо не се споменава като оценка на досегашната практика – защо не се прилагат ефективно стимулиращите и задължаващи мерки за назначаване на хора с увреждания, предвидени в Закона за насърчаване на заетостта – 2002 г., Закона за интеграция на хората с увреждания – 2010 г. и Закона за корпоративното подоходно облагане, както и задължението в Кодекса на труда за работодатели с персонал над 50 души да разкриват ежегодно квота за хора с увреждания.</p> <p>Освен разгледаните приоритетни направления за разкриване на нови работни места (стр. 68-70), трябва да се посочи необходимостта от „бели“ работни места. Те действително осигуряват допълнителни възможности за устойчива заетост в обществени услуги, домакински, социални и дългосрочни грижи, в областта на спа и уелнес услугите, за които в</p>	<p>Премахването на институционалния модел на грижа за децата и за възрастните хора е ясно изразен приоритет, по който има съгласие и се работи в рамките на отделните правителства от 2000 г. насам, когато са направени първите стъпки в процеса на деинституционализацията на грижата за децата. В случая се касае за промяна на модела на грижа от институционален към общностен, като не може и да става дума за оттегляне на държавата от обгрижването на съответните лица, тъй като разкритите услуги в общността се финансират от държавния бюджет по смисъла на държавно делегираните дейности</p> <p>В допълнение, Визията на Националната стратегия за дългосрочна грижа е основана на разбирането, че защитата на достойнството и създаването на възможности за независим живот на възрастните хора и хората с увреждания може да бъде постигнато чрез предоставянето на качествени, достъпни и ефективни междусекторни услуги за дългосрочна грижа, съобразени с реалните потребности на хората и общността. Част от визията е и заквиването в следващите</p>
--	---

<p>България съществуват достатъчно налични природни и добре подготвени човешки ресурси, както вътрешно и външно търсене.</p> <p>КНСБ предлага, във втори булет на стр. 69, изрично да се очертаят направленията за диверсификация на заетостта в селските райони – селски туризъм, екологични производства, биопродукти и т.н.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Под-приоритет „Социално включване“ <p>Макар да е ясно, че четирите стратегически приоритета са взаимодопълващи и взаимозасилващи се, изпълнението на политики, дейности и мерки под този под-приоритет има най-изразен социален характер по отношение на най-уязвимите социални групи. За жалост, тук пожелателните и общи формулировки, зад които е трудно да се прозре какви са конкретните намерения и с какви действия те ще бъдат реализирани, изобилстват. Те произтичат и от редица национални стратегически документи и планове в сферата на социалната закрила и социалното включване. Но, доколкото и в споменатите национални документи (приети или в проект) те са формулирани по същия начин, остава безпокойството за постигането на реални и измерими резултати, например 260 000 по-малко живеещи в бедност български граждани. Един достатъчно ярък пример са формулировки, като: „предоставяне на достатъчно?! финансови ресурси за намаляване на бедността и социалното изключване“, или „осигуряване на включваща социална и архитектурна среда“ (вж. пети булет на стр. 70) и т.н.</p> <p>С категоричност обаче звучи началото на петия булет при изброяването на усилията и механизмите за изпълнението на този под-приоритет: „премахване на институционалния модел на грижа ...“. Уклон към „премахване“ на социални институции може да се проследи и в други национални документи, но в разглежданото Споразумение за партньорство словосъчетанието „премахване на институционалния модел ...“ се среща многократно в местата, където се визира социалното включване.</p> <p>КНСБ категорично възразява срещу тази завоалирана заявка за пълно оттегляне на държавата от директен ангажимент към обгрижването на определени групи в неравностойно положение и предлага изразът „премахване на институционалния модел на грижа и ...“, в началото на петия булет, да отпадне. Малко по-нататък, думите „... чрез закриване на съществуващите специализирани институции и ...“, също настояваме да се заличат.</p> <p>По-надолу, в серията от изброени намерения, текстът „премахване на</p>	<p>двадесет години на всички функционално остарели и неотговарящи на актуалните потребности на целевите групи специализирани институции за възрастни хора и хора с увреждания. Стратегията беше разработена с активното участие на всички заинтересовани страни – държавни институции, социални партньори, представители на НПО сектора и бе публикувана за публично обсъждане на правителствения портал www.strategy.bg. Документът беше разгледан и на заседание на Националния съвет по въпросите на социалното включване към МС.</p> <p>Измерването на напредъка по постигане на Националната цел се осъществява по един и същи начин във всички страни-членки на ЕС на базата на официалните статистически данни от Евростат. Към настоящия момент България е една от малкото страни, които отбелязват напредък по изпълнението на Националната цел за намаляване на бедността – броят на лицата, живеещи в бедност е намалял със 73 хил. спрямо базовата стойност от 2008 г. (EU-SILC 2012 г. с референтна година 2011 г.)</p>
--	---

	<p>институционалния модел на грижа за възрастните хора и хората с увреждания, чрез развитие на услуги за дългосрочна грижа и междусекторни услуги“, да се замени с „модернизиране на институционалния модел на грижа за възрастните хора, в съответствие с индивидуалните желания и потребности на заинтересованите лица и техните семейства и развитие на дългосрочни грижи в общността“.</p> <p>Специално място в рамките на този под-приоритет заемат проблемите и мерките за тяхното решаване в сферата на здравеопазването.</p> <p>Заявени са намерения за ключови промени и предприемането на действия, определени като „здравно-политически инициативи“. Възможно е на някой от европейските езици това словосъчетание да има ясно изразено съдържание и гражданственост, но на български език, според нас, излъчва известен сарказъм и е несполучливо, поради което предлагаме да бъде заличено.</p> <p>В тази част на разкриването на под-приоритет „Социално включване“, бихме желали да привлечем внимание към няколко ключови безпокойства и дори възражения на КНСБ.</p> <p>На първо място, бихме желали да отбележим, че СП в тази си част и навсякъде, където се засяга здравеопазването на нацията и достъпа до здравни грижи, се базира на Национална стратегия в тази сфера, в която се съдържат някои постановки, които, според КНСБ, са недостатъчно ясни и по които Конфедерацията има определени резерви (напр., „... въвеждане на реформиран здравноосигурителен модел, работещ в пазарна среда, създаваща конкуренция, „позитивна сума“; или „... разнообразяване източниците на финансиране, с което да се създадат възможности за демонополизация?! на финансовата система“ и пр.). Известно е, че препятствията пред равнопоставения и ефективен достъп на гражданите, се коренят в търговската логика на изграждане на здравеопазването на всички нива, във фаворизирането на пазарни принципи и логика, които нито се вписват в същността и предназначението на системата, нито са в съответствие с международни актове в тази сфера, по които България е страна (напр., Конвенция № 24, относно осигуровката „Болест“ на МОТ, чл. 13 от ЕСХ, Ревизирана и пр.).</p> <p>В този контекст, още първата „здравно-политическа инициатива“ (стр. 71) , а именно „подобряване на достъпа до ефективни и качествени здравни услуги, чрез реорганизация и оптимизиране на финансирането им, включително чрез изграждане на капацитет за нов модел на финансиране на</p>	<p>Параметрите на подобни секторни фондове все още се обсъждат и поради тази причина е уместно да се третират в рамките на съответния инвестиционен приоритет на ОПРЧР, като по отношение на СП това е твърде детайлно ниво.</p>
--	--	--

болничната система“, буди сериозно безпокойство като ангажимент, зад който могат да се породят нови, още по-пазарни препятствия пред равнопоставения и гарантиран достъп до здравни грижи и услуги, вместо да се отстранят съществуващите такива.

Ето защо, КНСБ настоява, цитираният текст да отпадне и да се замени със следния: „ефективно подобряване достъпа до качествени и ефикасни здравни услуги, в т.ч. и чрез реорганизация и оптимизиране на финансирането на системата“.

Подкрепяме дейностите с акцент превенция и профилактика, както и необходимостта и амбицията да се стабилизира, модернизира и развие спешната помощ. Безспорна подкрепа заслужава организирането и функционирането на т.нар. „дългосрочна грижа“, но КНСБ настоява за промени в този текст (трети булет на стр. 71,) както следва: „изграждане на общодостъпни центрове за дългосрочна грижа и за медико-социален патронаж, укрепване на капацитета на здравните медиатори;“.

Подкрепяме всички екологично ориентирани, но засягащи здравето на нацията мерки в този под-приоритет, като обръщаме внимание на изключително голямото значение на критериите и измерителите за тяхното постигане.

Още веднъж ще обърнем внимание, че не намираме за добре гарантирано достигането на иманентната на този под-приоритет Национална цел – броят на живеещите в бедност в България да намалее с 260 000 човека, или с по 44 хиляди човека на година, включително през настоящата 2014, макар в текстовете на приоритета такава увереност да е декларирана. Тъкмо в тази част на изложението (края на 71-ва и началото на 72-ра стр.), бихме желали да се направи едно допълнение, като след думите „... ще бъде измерван ...“ се добави „... по прозрачен начин и с участието на социалните партньори ...“.

Допълването на този под-приоритет с по-детайлно и конкретно формулирани мерки и инициативи, развиващи политиките относно качеството на живот и на социалните системи, особено ролята и значението на осигурителните системи, по наше дълбоко убеждение, би добавило стойност и качество на разработката.

- Под-приоритет „Образование, обучение и учене през целия живот“

В тази си част Документът отделя значение предимно на повишаване на равнището на заетост и създаването на работни места (стр. 67). Доколкото

една огромна част от незаетите има сериозен проблем с отсъствието на достатъчно висока степен или на специално образование, в рамките на този под-приоритет за КНСБ мерките в тази насока са безалтернативни и би следвало да получат по-подчертано внимание. Трябва също така да се отбележи, че важно значение и връзка с по-високата производителност на труда имат качествените работни места и качествената заетост (създаваща по-висока добавена стойност и гарантираща сигурност).

Изрично трябва да се спомене при втория булет (стр. 67), че приобщаващият растеж и по-високото качество на живот изискват „финансово устойчиви и адекватни социални системи”.

За повишаване на качеството на професионалното образование и обучение (стр. 72), следва да се добави: „чрез въвеждане на набор от схеми за финансиране, като: секторни фондове за обучение и квалификация, индивидуални сметки за обучение и др.“.

Прилагаме конкретни текстове към Приложения 2 и 6.

2. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ 2

„Научни изследвания, иновации и инвестиции за интелигентен растеж“

КНСБ споделя избора на разработващия екип да центрира дейностите и мерките на този стратегически приоритет в благоприятстване на иновативните дейности на предприятията, насърчаване симбиозата и сътрудничество между научните среди и бизнеса, подкрепата на обновлението и усъвършенстването на предприятията, в т.ч. внедряване на най-съвременни технологични решения и подобряване достъпа до външни и национални пазари и бизнес услуги. Синдикатът приветства акцента и върху ролята и отговорността на работодателите за професионалното обучение и ученето през целия живот на работниците и служителите, както и върху значението на конкурентното и качествено възнаграждаване на квалифицирания труд, особено за привличането и задържането на младите хора.

Под-приоритет „Повишаване конкурентоспособността и ресурсната ефективност на малките и средни предприятия (МСП)“

В проекта на Споразумение подробно са описани предизвикателствата пред МСП, в т.ч.: недостиг на квалифицирана работна сила; затруднен достъп до източници на финансиране; ниска степен на интернационализация на дейността; слаба обвързаност на науката, иновациите и бизнеса; висока

	<p>степен на енергийна неефективност и ресурсоемкост на продукцията; слабо използване на ИКТ; отежнена среда за правене на бизнес.</p> <p>КНСБ препоръчва на стр. 75-76 от проекта, където се описват някои от дейностите за повишаване на конкурентоспособността и ресурсната ефективност на МСП, да се посочат и направленията за въздействие, съдържащи се в приетата от МС през м. януари т.г. Национална стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 г. Така ще се създаде по-голяма яснота и пълнота за предстоящите национални действия по тази тема и то въз основа на вече приет документ.</p> <p>Под-приоритет „НИРД и иновации“</p> <p>КНСБ споделя необходимостта от национална подкрепа за разработване на иновативни продукти и процеси, насърчаване партньорството наука-производство, развитие на инфраструктура за иновации и изследвания и пр. Няма съмнение, че насочването на целеви ресурс към научно-изследователската и развойна дейност е основен инструмент за постигането на интелигентен и устойчив растеж. Правилно са определени подходите за развитие на иновативно предприемачество, но по отношение подкрепата на стопанства в земеделието, би следвало да се подчертае, че освен стимулиране на иновативни технологии и подходи, ще се държи сметка и за тяхната екологосъобразност и въздействие.</p> <p>Налага се уточнение по отношение заложените срокове за приемане на национални документи, свързани с този под-приоритет. Така например, Стратегията за интелигентна специализация предстои да бъде приета през м. май 2014 г. Същевременно, тече актуализация на Националната пътна карта за научна инфраструктура, която съгласно Приложение 5 (стр. 5), има срок на одобрение м. декември 2013 г. Този срок би трябвало да се коригира и замени с м. април 2014 г.</p> <p>3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ 3</p> <p>„Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж“</p> <p>Този стратегически приоритет е с хоризонтални измерения (попада в обхвата на четири Тематични цели на Европейските структурни и инвестиционни фондове) и важното място и тежестта, които са му отделени в Споразумението, са напълно обосновани. За КНСБ е от изключително значение предприемането на интензивни и дори спешни мерки за изграждането на базова инфраструктура и обезпечаване свързаност на</p>		<p>Описаните намерения са част от аналитичната част от Споразумението за партньорство и отразяват обстановката, в която се предвижда да бъдат осъществявани интервенциите по ЕСИФ. Поеманите със Споразумението ангажименти са</p>
--	--	--	--

	<p>регионите и населените места в страната. Залагането на амбициозни мерки и действия в това направление, има висока добавена стойност по отношение заетостта, възможностите за мобилност на работната сила и за възникването на икономически и стопански инициативи, създаващи заетост, което синдикатът приветства.</p> <p>Под-приоритет „Свързаност (външна и вътрешна)“</p> <p>Подобряването и развиването на транспортната инфраструктура е необходимото условие за реализирането не само на СП 3, но и на редица други приоритети и под-приоритети, в т.ч. с екологична насоченост. По отношение на този под-приоритет, КНСБ специално откроява железопътния транспорт – не само защото навсякъде по света той е част от политиките за национална сигурност и грижата за правата на гражданите, но и защото е едно от направленията за постигане на напредък в приоритетни отрасли на икономиката, в сферата на заетостта, на предприемачество, както и в екологично отношение.</p> <p>КНСБ приветства включването на оздравяването на „БДЖ Товарни превози“ ЕООД в мерките за оздравяване на държавния железопътен транспорт. Но записът на стр. 35 допуска и евентуална последваща приватизация на Дружеството. Ето защо, трябва да се подчертае, че за Конфедерацията темата за приватизация на Дружеството категорично вече не е на дневен ред.</p> <p>В тази връзка настояваме, в контекста на Тематична цел 7 – „Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури“ от Стратегически приоритет за финансиране 3 „Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж“, недвусмислено да се посочи, че не става дума за физическото премахване на каквито и да било инфраструктурни участъци, а ще се положат усилия за доизграждане на капацитета им за достигане на необходимите нива.</p> <p>Наред с това, КНСБ намира за категорично неприемливи някои от посочените конкретни мерки за подобряване управлението на жп транспорта (виж стр. 36), и настойчиво молим, да отпаднат като ангажменти в СП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - преразглеждане на Договора за обществени услуги с „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД; - привеждане на предоставяните по Договора за обществени 	<p>отразени в стратегическата му част.</p> <p>Разработен е Трети Национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 (МОСВ). Подготвя се Стратегия за адаптиране към климатичните промени. В процес на разработване е рамков документ „Анализ и оценка на риска и уязвимостта на секторите в българската икономика от климатичните промени“ – първи етап от изготвянето на стратегията. Целта на този документ е, на базата на климатични модели и сценарии за България, да бъде направена оценка на риска от най-характерните за този географски район природни бедствия.</p>
--	---	--

	<p>пътнически услуги към пазарното търсене, което би ограничило до голяма степен мобилността на граждани на Европейския съюз;</p> <ul style="list-style-type: none"> - съсредоточаване на публичното финансиране в сектора върху най-важните и стойностни железопътни услуги; - редуциране на жп мрежата до устойчиви размери; - преминаване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и на ДП „НКЖИ“ към търговско ориентирана структура; - приватизация на „БДЖ Товарни превози“ ЕООД; - освобождаване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД от неоперативни дейности. <p>Включването на подобни конкретни текстове и ангажименти може да се окаже опасно по отношение финансирането на България. Те не са равностойни спрямо текстове, касаещи другите видове транспорт. В България пътническият и товарния железопътен транспорт са изцяло либерализирани, независимо, че пътническата услуга към момента се предоставя единствено от държавния оператор. В този смисъл, „Холдинг БДЖ“ ЕАД и ДП „НКЖИ“ са поставени в неравностойни условия с частните превозвачи, тъй като към тях няма изисквания. Към автопревозвачите също няма конкретни изисквания, независимо от „заслугата им“ към формиране на голям процент от сивата икономика.</p> <p>Железопътният транспорт играе ключова роля за социалната и регионална кохезия, което не случайно е подчертано в документа. Общественият транспорт, както и пътническият жп транспорт, е услуга от общ икономически интерес, която може най-пълноценно да изпълнява предназначението си, ако е публична собственост. В този смисъл, КНСБ настоява Държавата да поеме отговорността и задълженията си и да гарантира предоставянето на този вид услуги от общ интерес. Част от тях са, и винаги ще останат, непосилни за потребителите и ще останат нерентабилни, но нужни, за да се гарантират основни права на гражданите.</p> <p>Значителен дял от пътническите и товарни вагони и двигателна мощност остава под приложимите стандарти, което оказва влияние върху качеството на предлаганите услуги по отношение на надеждност, безопасност и комфорт. Налице е и вредно влияние върху експлоатацията на инфраструктурата и изискванията за поддръжка. В действащите високоскоростни участъци липсва тягов подвижен състав, който да осъществи на практика дадената от жп инфраструктурата възможност за висока скорост. Общият генерален план за транспорта препоръчва Програма за модернизация на локомотивите и на подвижния състав и това</p>		
--	--	--	--

	<p>задължително следва да бъде възприето при дефиниране на бъдещите проекти и следователно ясно да бъде заложено в Споразумението.</p> <p>Под-приоритет „Преминаване към нисковъглеродна икономика, енергийна и ресурсна ефективност“</p> <p>В Споразумението (стр.44) напълно обосновано се посочва необходимостта от прилагане на пазарни механизми, но липсва обвързаност на предвидените мерки с ангажимент на държавата за намаляване на административната намеса в ценообразуването в сектор „Енергетика“.</p> <p>Предвидените инвестиции за „подобряването на енергийната ефективност в секторите – „Домакинства“, „Индустрия“, „Услуги“, „Транспорт“ и др.“, изискват адекватна инвестиционна среда, включително привличане на банкови кредити и прогнозируемост при използване на собствените средства. Не се отчита досегашният опит в подпомагането на енергийната ефективност в сгради за обществено обслужване, както и на частни и търговски сгради чрез финансирането на проекти за енергийната ефективност, където, според независими енергийни обследвания, има примери на добри практики.</p> <p>В тази връзка, КНСБ счита, че, за да се постигне реално „намаляване на енергийната неефективност и енергоемкостта на производствата, ограничаване на енергозависимостта и увеличаването на дела на енергията за собствено потребление от възобновяеми източници в предприятията“, както и за осъществяване на „мерки, свързани с изграждане и подобряване ефективността на устойчиви топлоснабдителни мрежи и инсталации и развитие на “умни мрежи” на ниско и средно напрежение”, е необходимо да се посочат и подкрепят конкретни мерки, например:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Отказ от преференции за ВЕИ, продаващи електрическа енергия на регулиран пазар; - Въвеждане на принципа за подпомагане със средства по Европейски програми на инвестициите за проекти, които използват отпадъци за производство на енергия или за проекти за ВЕИ, когато те са за задоволяване на собствени нужди; - Пълно признаване на инвестициите за повишаване ефективността на производствени, транзитиращи и преносни предприятия в енергетиката, в рамките на определянето на цени за крайни клиенти на регулиран пазар; - Даване статут на „обществено значими мерки” на проекти за 		
--	---	--	--

внедряване на умни мрежи, енергийна ефективност за домакинствата и за енергийни иновации в МСП, които водят и до разкриване на нови работни места. При финансиране на такива проекти да не се прилага критерият икономическа ефективност;

- Разширяване кръга на допустими помощи за енергийно бедни и привличане на финансиране за програмите за подпомагането им, без да се нарушават пазарни принципи при ценообразуване на енергийните продукти.

Под-приоритет „Климат и климатични промени, превенция и управление на риска“

КНСБ счита, че предвиждането на мерки за стимулиране на инвестициите за намаляване на емисиите от парникови газове (стр. 94 и следващите), следва специално да се допълни и с мерки за ефективно и цялостно използване на договорения с ЕС механизъм на дерогация, по отношение начинът на плащане на тези емисии. Това генерира допълнителни възможности с част от ресурса да се осъществяват необходими инвестиции в очистващи инсталации.

Във връзка с изменението на климата, много важна е необходимостта от изготвянето на рамков документ, извършващ анализ и оценка на риска в секторите на българската икономика от протичащите климатични промени (Приложение 3 към СП).

Под-приоритет „Околна среда и опазване на природното богатство“

Конфедерацията настоява в тази част на Документа (стр. 83 – „Управление на водите“), да се предвидят **мерки за укрепване на предприятието „Напоителни системи“ ЕАД**, което изпълнява държавни поръчки в тази област.

4. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТ 4 (хоризонтален)

„Добро управление и достъп до качествени обществени услуги“

В тази част на Документа КНСБ очаква да личи ангажимент на държавните органи и институции да не се допускат до търгове по Закона за обществени поръчки кандидати с неизплатени задължения към персонала.

5. ОБЛАСТИ НА ДОПЪЛВАНЕ с други национални и на ЕС инструменти, както и с ЕИБ

КНСБ предлага, в „Области на допълване“ (стр. 114), в „Селско и горско

	<p>стопанство“, да се добави след текста „втори стълб ...“, „... както и ще създаде условия за изграждането на социални ферми“.</p> <p>Мотивите за това предложение са, че поради демаркацията между ОП „РЧР“ и ОП „Развитие на селските райони“, включително демаркация на ниво национални мерки, са силно ограничени възможностите за стартиране на собствен земеделски бизнес на социално слаби и уязвими лица. Социалните ферми, като утвърден инструмент в редица други страничленки, са доказали своя ефект и следва да намерят място като иновативен инструмент както в Споразумението за партньорство, така и в новата ОП „Развитие на селските райони“.</p> <p>КНСБ продължава да счита, че определянето на таван на субсидиите ще повлияе върху структурната диспропорция на производствените структури в отрасъла. Синдикатът приветства въвеждането на прогресивна скала за тавана на плащанията с приспадане на реално платените заплати, осигуровки и данъци за предходната година, което безспорно ще допринесе за изсветляване на наетата работна сила в сектора и ще увеличи наемането, особено в овощарството и животновъдството. Допълнителни ползи могат да се генерират при комбинация на преките плащания с въвеждане на инструменти като секторни социални фондове, в т.ч. за обучение и квалификация.</p> <p>Важна мярка е и стартиране изработването във възможния най-кратък срок на национален Регистър на фермерите.</p> <p>6. УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕСИФ</p> <p>КНСБ намира, че в Концепцията по управление на средствата от Европейския съюз има известна празнота, относно механизмите за обжалване на индивидуалните административни актове. Основните нужди са съсредоточени в 2 важни аспекта:</p> <p>1. Решения на Договарящите органи за определяне на изпълнители от кандидати на безвъзмездна финансова помощ (БФП) и бенефициенти</p> <p>Процесът на взимане на решения за определяне на изпълнители на БФП е структуриран в следните обособени етапи:</p> <p>Предварително одобрена, със Заповед на Ръководителя на Договарящия орган, Оценителна комисия, която извършва проверка на административното съответствие и оценка на качеството на проектното предложение. На базата на Протокол от дейността на Оценителната комисия, се подготвя Решение за финансиране от страна на Ръководителя на</p>		<p>Въпросът за обжалване на индивидуалните административни актове не е предмет на разделите на Споразумението за партньорство, а на нормативната уредба за изпълнение на програмите, съфинансирани от ЕСИФ. Съгласно образеца на СП, същото съдържа информация за механизмите за изпълнение на помощта само доколкото се касае за: (1) координационни механизми и институционална</p>
--	---	--	---

съответния Договарящ орган (ДО).
Кандидатът за БФП е информиран за решението на Договарящия орган впоследствие. Процедурата за обжалване на Решението на Ръководителя на ДО е под формата на писмено несъгласие, адресирано до самия него, което очевидно поставя под въпрос обективното разглеждане на жалбата от страна на кандидата за БФП. Към момента в цялата практика на обжалване на Решения за БФП не ни е известен случай, при който Договарящият орган да е променил негативното си за кандидата решение.

2. Решения за финансови корекции, вследствие на одитни органи или проверки от страна на ДО и/или УО

Към момента, всеки проект получил БФП, може да се мониторира и проверява от 13 различни органи, упълномощени в различни актове на Правителството (ПМС), по време на изпълнение на проекта и 7 години след приключването му. Тези проверки се правят без времева координация между съответните проверяващи органи и без взаимно признаване на резултатите и направените констатации. При евентуално налагане на финансови корекции, те се изпълняват веднага от страна на ДО, като съответните суми се прихващат от първото възможно плащане към бенефициента на БФП.

От своя страна, бенефициентът може да възрази за направените констатации единствено пред Управителния орган (УО), което освен, че не води до никакъв резултат, не спира и изпълнението на решението за налагане на финансова корекция. Правата си същият може да търси единствено по съдебен път при условията на разпоредбите на ГПК.

За да се създаде процедура за преодоляване на тези негативи, проявили се през програмния период 2007-2013 г., КНСБ настоява, да бъде създадена специализирана Комисия по жалбите, под ръководството на Заместник-министър Председателя, отговорен за управлението на средствата на ЕС. Пред Комисията би следвало да подлежат на обжалване решения на ръководителите на управляващите органи, съответно на разплащателната агенция, включително и мълчаливият отказ при кореспонденция по искания на бенефициенти на БФП.

Към Приложение 2 – Допълване на програмите, финансирани със средства от Европейските структурни инвестиционни фондове:

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
---------------------	----------	------	----------------------	-----------------

уредба (описани в раздел 2.1.) и (2) мерки за намаляване на административната тежест (раздел. 2.6.)

Предложените редакции по Приложение 2 са частично приети.

Цитираните мерки в Приложение

	<i>Развитие на научно изследователска инфраструктура и приложните изследвания</i>	ОП НОИР	ЕФРР	Нов текст! Подобряване на учебната и социално-битовата среда в образователните институции в системата на народната просвета.	2) Иновации и инвестиции за интелигентен растеж		6 ще бъдат изпълнени чрез приемането от МС на постановление за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд на Европейския съюз за периода 2014-2020 г. Предстои провеждането на процедура на междуправително съгласуване на проекта, като се предвижда същият да бъде внесен за одобрение от МС през м. март. В този смисъл посоченият в приложение 6 срок е реалистичен.
				Нов текст! Закупуване на нова или модернизиране на съществуваща апаратура, оборудване, материали, консумативи в системата на народната просвета.			
	<i>Подобряване на достъпа до, използването и качеството на ИКТ</i>	ОП НОИР	ЕСФ	Самостоятелно обособено! Развитие на ИКТ инфраструктура в учебните заведения и училищата (в рамките на тематична цел 2)			
	<i>Приобщаващо образование и личностно развитие</i>	ОП НОИР	ЕСФ	Подкрепяме и настояваме за системен подход! Системи за планиране на обучението в зависимост от нуждите на пазара на труда на национално и регионално ниво; въвеждане на гъвкави форми на обучение в професионалното образование; стимулиране на учениците, обучаващи се в професионални направления от приоритетните области на икономиката; актуализиране на учебното съдържание в сътрудничество с бизнеса; прилагане на система за трансфер на кредити в професионалното образование(в рамките на тематична цел 10).			
	Нов текст!! <i>Образователна инфраструктура в училища и детски градини</i>	ОПРР	ЕФРР	Подобряване на сградния фонд на училищата за основно и средно образование (Стратегия на МОН) и детските градини			

		ПРСР	ЕЗФРСР	<p><i>Дейности, свързани с образователна инфраструктура с местно значение в селските райони, в съответствие със стратегията на МОМН, с което допълва подпомаганата инфраструктура от ЕФРР, насочена към цялостно подобряване на учебния процес, осигуряване на възможности за целодневно обучение и извънкласни дейности и цялостно повишаване на мотивацията на учащите чрез по-добрата среда.</i></p>	
--	--	------	--------	---	--

Към Приложение 6 – Таблица с индикативни планирани действия, които ще бъдат предприети за намаляване на административната тежест

№	Планирани действия	Очаквани резултати	Индикативен срок (начална и крайна дата)	
1.	Приемане на нормативна уредба за изпълнение на програмите, съфинансирани от ЕСИФ	<ul style="list-style-type: none"> облекчаване на процедурите за кандидатстване и оценка на проектни предложения, в т.ч. за бенефициенти, предварително определени от съответния Комитет за наблюдение; оптимизиране и опростяване на нормативната уредба за изпълнение на програмите и проектите; - <i>не може да бъде осъществено в рамките на определения срок!</i> 	юли 2013 г.	март 2014 г.
2.	<i>Не може да бъде осъществено в рамките на определения срок!</i> Въвеждане на	<ul style="list-style-type: none"> възможност за едновременно изпълнение на различни по характер дейности/инвестиции, 	юли 2013 г.	март 2014 г.

		интегрирани проектни предложения с възможност за финансиране по повече от една програма и оценка от една комисия	<p>с оглед постигане на допълващ и синергичен ефект;</p> <ul style="list-style-type: none"> • намаляване на административната тежест при кандидатстването и повишаване ефективността на оценителния процес; • повишаване на ефективността и ефикасността за бенефициента от едновременното изпълнение на инвестициите; • оптимизиране на процесите и ресурсите на УО, необходими за оценка на отделни проектни предложения; 				
13. WWF България	<p>С настоящото писмо WWF България изразява своето становище по отношение на Проект за Споразумение за партньорство, което е стратегически документ, определящ националните приоритети, които ще се финансират от Европейските структурни и инвестиционни фондове през периода 2014-2020 г. В документа се залагат и механизмите, чрез които ще се гарантира ефективното и ефикасно използване на тези средства. Програмният период 2014-2020г. представлява важна фаза в развитието на България във връзка с разпределението на европейските фондове. Този нов период е и една възможност за повече инвестиции в проблемни за страната ни сфери.</p> <p>Рационалното и целесъобразно усвояване на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове е от изключително значение за икономическия растеж на страната и за цялостното и навременно завършване на интеграционните процеси. Не трябва да забравяме обаче, че главен акцент в законодателството и политиката на Европейския съюз, а от там и в изискванията за правилно и качествено усвояване на средства от тези фондове, е съобразяването на всички инвестиционни проекти в държавите членки със законоустановените изисквания за поддържането и подобряването на добро екологично състояние на територията на отделната</p>						

	<p>държава, а и на съюза като цяло. За постигането на тази цел е нужно в Споразумението за партньорство да бъдат включени и застъпени достатъчно сериозни гаранции за спазване на задълженията на българската държава по отношение на опазване на биологичното разнообразие и гарантирането на устойчиво развитие.</p> <p>Заради своето неминуемо въздействие върху околната среда, неконтролируемите и нещадящи природата проекти и планове биха попречили на страната ни да изпълни изискванията на Европейската стратегия за биоразнообразието, обхващаща периода до 2020г. както и Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС, целяща постигане на „добър статус“ на водите до 2015г. За съжаление през последните години сме свидетели на нестихващ натиск от пряко унищожаване или фрагментация на местообитанията в резултат на антропогенни вмешателства и нова инфраструктура. Във WWF вярваме, че икономическото развитие на обществото може да стане и без това за води до загуба на местообитания и видове. Предпоставка за това е пълното зачитане на екологичното законодателство и международните задължения на България във връзка с него.</p> <p>1. Коментар по Проект „Подобряване на корабоплаването в българо-румънския участък на р. Дунав“</p> <p>Включен в Тематична цел 7) Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури от Споразумението.</p> <p>Една от приоритетните области на развитие и респективно обект на финансиране е корабоплаването по река Дунав. Осъзнавайки необходимостта от подобряване на транспортните връзки, бихме желали да подчертаем и значителните рискове за загуба на биологично разнообразие (включително социално-икономическо въздействие). Поради това при проектирането, финансирането и изграждането на нови планове и проекти през следващия програмен период, констатациите относно негативни последици за биоразнообразието трябва да бъдат взети под особено внимание. Особено с оглед на обстоятелството, че досегашните практики в тази насока са незадоволителни, а прилагането на общностното право – непълно. Нужно е да се оценят изчерпателно и задълбочено негативните въздействия върху околната среда в рамките на открит процес и с широкото участие на всички заинтересовани страни. Това в частност е особено важно относно инвестициите в развитието на корабоплаването по р. Дунав.</p>		<p>Одобрението на големите проекти преминава през стриктна процедура, част от която е анализ на разходите и ползите, включително икономически и финансов анализ и оценка на риска както и анализ на въздействието върху околната среда, в т.ч оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, като се вземат предвид нуждите във връзка с приспособяването към изменението на климата и смекчаване на последиците от него и устойчивостта на</p>
--	---	--	---

	<p>Река Дунав е най-голямата река, до която България има достъп. Изключителното природно богатство, което тя представлява има нужда от специални грижи, а нейната национална значимост е изключителна както от икономическа гледна точка, така и от екологична. Близко 80% от крайречните природни местообитания и рибни ресурси на реката са били унищожени през XX век, а останалите са застрашени. Проучване на WWF за богатството на световната природа показва, че долното течение и делтата на река Дунав са част от най-ценните 200 природни територии въобще. Дунав е включена в списъка на най-застрашени реки в света, изготвен за Световния ден на водата през 2007 г. В нейното речно корито се намира и най-голямата заблатена територия в Европа. По поречието на реката се намират гори, където могат да се срещнат множество растителни и животински видове. Значителен процент от световната популация от птици живее в териториите покрай реката. В делтата на Дунав плуват над 45 вида сладководна риба, от които <i>Acipensednidae</i> е застрашен вид, а някои от есетровите риби са напълно изчезнали, най-вероятно следствие от човешката дейност.</p> <p>Антропогенният натиск върху реката, във връзка с подобряването на инфраструктурата, неминуемо ще има негативно отражение върху нейното екологично състояние като цяло. В тази връзка настояваме при изграждането, съставянето и финансирането на новите планове и проекти през програмния период 2014-2020г. да се взимат под внимание възможните негативни последици върху речната флора и фауна, необходимите оценки за съвместимост да се правят изчерпателно и всеобхватно и целият процес да бъде контролиран от надлежните държавни органи. Ние все още очакваме да се запознаем с подробните екологични гаранции на всички повдигнати и възможни заплахи за околната среда, които би трябвало да са анализирани в Стратегическа екологична оценка. Използваме възможността да напомним, че проектът за подобряване на корабоплаването в долен и среден Дунав трябва да бъде подложен на обща Стратегическа екологична оценка, тъй като рисковете, свързани с него са транснационални и могат да имат твърде дълбоки последици. В това отношение е нужно да бъде даден ясен и конкретен мандат за изследване на въздействието върху околната среда. Целта на този анализ трябва да бъде задълбоченото изследване та възможните и съществуващи транспортни алтернативи. Той трябва да бъде в контекста на едно сериозно социално-икономическо изследване и оценка на разходите и ползите. Липсата на качествени и коректни стратегически оценки на този проект не позволяват да се вземе подходящо управленско</p>	<p>бедствия.</p>
--	--	------------------

	<p>решение.</p> <p>Считаме също, че освен чисто екологичните проблеми, не са изяснени и въпросите с подробен икономически анализ за целесъобразността на проекта. „Подобряване на корабоплаването в българо-румънския участък на р. Дунав“ трябва да бъде детайлно анализиран в контекста на устойчивото развитие и да способства за задоволяване на реалните нужди на местното население. Вярваме, че предвиждането на инфраструктура, създаваща предпоставки за подкрепа на предприемачеството, местното развитие, земеделските производители, рибарите и туризма също трябва да бъде част от обхвата на този анализ. Подобни проекти могат да бъдат създаването и възстановяването на малки кейове и пристани, крайдунавска велоалея, осигуряване на свободен достъп на дребни производители до съществуващите пристанища и др. Още повече, че всеки толкова мащабен инфраструктурен проект трябва да бъде реализиран с участието и в интерес на хората, но за съжаление включването на местните общности и неправителствените организации в подготовката на проекта е нулево. Практически няма информация относно неговите етапи и планиране.</p> <p>Според нас най-щадящият начин за устойчиво развитие с минимално отрицателно влияние върху природата би бил подобряване на наличната инфраструктурна мрежа и съоръжения, за сметка на изграждането на нови такива. Както правилно е посочено в самия документ, повечето от българските пристанища са построени в началото на 20-ти век и тяхното техническо състояние е силно влошено, а съоръжения са остарели. В този план липса адекватен отговор защо се залага проект, който не допринася за националната инфраструктура, а обслужва само и единствено транзитния трафик. Не е ясно и как българската страна ще се възползва от подобрените условия, при положение, че както се отбелязва в документа, достъпът до река Дунав и пристанищата по нея от вътрешността на страна е затруднен и неадекватен. При провеждането на адекватни оценки е много вероятно да се прибегне до алтернативни варианти в тази част на реката, като например претоварване на по плиткогазещи кораби (с каквито нашия флот разполага) или обособяване на интермодален терминал при гр. Видин, откъдето транспортът към двете основни крайни точки – Варна и Одеса – да се осъществява чрез железопътната мрежа, тъй като и без това винаги се предвижда претоварване на морски флот и след това отново на влак. Значително улеснение за трафика ще бъде и подобряване на навигацията, както е отбелязано и в самото Споразумение. Въпреки това, липсва оценка</p>		<p>За плановете и проектите, се провеждат изискващите се процедури по оценка на въздействието върху околната среда и екологична оценка, в рамките на които се провежда и оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони. Чрез тези процедури, въз основа на прогнозите за очаквано въздействие върху околната среда и човешкото здраве, се поставят мерки и условия към изпълнението на плановете и проектите, с цел ограничаване и предотвратяване на въздействието.</p>
--	--	--	--

кои проблеми могат да бъдат избегнати по този щадящ природата високотехнологичен начин. Необходими ли е залагане на един скъп проект, при положение че страната ни няма финансовата подготовка да поддържа дори най-простият елемент на навигацията като бреговите знаци. В Споразумението това е отчетено, но не и като извод.

Във всички случаи е добре да се обмислят варианти които са по екологично обосновани и по икономически изгодни, включително и от гледна точка на националния интерес. Не трябва да се подценява ежегодната инвестиция, която ще е необходима за поддържането на зададените параметри, и, която ще е на сметка на държавния бюджет.

Необоснован е и изводът, че единствено състоянието на речния път е причина за намаляване на трафика в пристанищата. При всички положения обработените товари на пристаните са функция на националната икономика, а не на транзита. Налице е необходимост от подобряване на транспортните инфраструктурни връзки, свързващи реката с републиканската пътна и железопътна система, както и връзките със съседни държави, като например Видин със Сърбия, за да се натовари капацитета на Дунав Мост 2. Подобряването на корабоплаването, само по себе си, без необходимата довеждаща инфраструктура не е от полза за България. В този смисъл пари на европейските (съответно и българските) данъкоплатци ще обслужват транзитен трафик, който може и да бъде конкурентен на европейския.

Един от основните проблеми, който изисква много по-задълбочен и сериозен анализ, е фиксираната в Проекта като минимална необходима дълбочина за корабоплаване на кораби от 3000т. от 2.5м. Тя не е правно обвързващ стандарт, а препоръка, която не е нормативно установена. Следователно не може същият да служи за обосновка и да бъде поставяна без надлежната оценка за въздействие. Настояваме, че определянето на единна дълбочина на фарватера е неправилно, тъй като същата трябва да бъде определена съобразно конкретните условия, със съответна икономическа обосновка и доказана нужда. Към момента нищо от това не е налице. Поради това вписването ѝ в документа крие различни рискове от икономическо и екологично естество, тъй като е известно, че проектът има хоризонт от 30 години и през целия този период се предвижда и поддържащо драгиране, което обаче не е оценено и страната ни може да се окаже финансово неподготвена за подобно бреме. В по-голямата си част участъците, които сезонно не отговарят на това изискване, са в местности, които са с различен статут на защита. Същите не са постоянни, честота им

на проявяване не е всяка година, а често затрудненията са само за определени съдове или могат да бъдат избегнати с по-добро навигиране. Всяка една такава сериозна промяна на речното корито би довела до необратими негативни последици за флората и фауната в тези местности. Трудно може да се оцени и седиментния транспорт и влиянието му върху проявлението на нови подобни места. Тези евентуални промени трябва да се направят само и единствено след един сериозен анализ на възможните алтернативи, необходимите предпазни и компенсационни мерки и сериозна преценка за тяхната потребност.

Залагането в Споразумението на подобен Проект, като матрица от съответните технически изисквания, съобразно нуждите най-вече на големите корабни компании от Холандия и Германия, крие опасност за националната икономика. Това ще постави българския флот в неравностойно положение. Освен това не се отчитат различията между западноевропейските, силно модифицирани реки и р. Дунав като хидроморфологични особености и природозащитни функции, както и особеностите на речния флот в Долен Дунав. Поради тези специфики е съвсем реално проектът да не получи екологично одобрение или то да бъде манипулирано, за да се получи положителен резултат. Най-вероятно ще се стигне и до нарушаване на Рамковата Директива за водите. При всички положения това ще доведе до значителни забавяния, на които бяхме свидетели и при настоящата оперативна програма.

Предвиждането на Проекта в рамката на Споразумението крие и много обоснован риск от забавяне. Напомняме, че този проект беше част от предишния програмен период, но средствата по него не бяха усвоени поради слабата подготвеност на документацията и проектирането по него. За последните 6 години обаче не се отбелязва видим напредък по нито една от дейностите и поради това, и с оглед на сегашното състояние, може да се направи извод, че поставянето на подобен приоритет за следващия период е предпоставка за последващо изменение. Съгласно данни, получени по ЗДОИ от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, остава отворен въпросът и относно промяната на държавната граница, както и дяловото участие на Румъния и България в Проекта. Все още няма и окончателна финансова рамка, като дори не са завършили и предварителните предпроектни проучвания, което е част от предприсъединителния пакет. Това пък възпрепятства следващия етап на подготовка. Всяко забавяне е предпоставка за непрозрачно последващо

	<p>финансиране на други проекти. В този смисъл, предвиждането на този проект за следващия програмен период, като съвместен между България и Румъния, е рисково и необосновано.</p> <p>България все още притежава сравнително богато природно наследство и биологично разнообразие. Освен всичко останало, това е предпоставка за развитие на икономически активности. Това в никакъв случай не означава, че развитието на транспортните съобщения трябва да става за сметка на зелената инфраструктура. Необходимо е търсенето и прилагането на модели за съхраняване на биологичното разнообразие чрез устойчиво управление на природните ресурси. Единственият начин това да стане е чрез законосъобразни действия, които да отговорят на изискванията на Стратегията за биологичното разнообразие на ЕС, която има за цел спиране на загубата на биологичното разнообразие и влошаването на екосистемните услуги в ЕС до 2020 г. По отношение на река Дунав трябва да бъдат взети предвид и Рамковата директива за водите на ЕС, в която е заложено постигането на „добро състояние“ до 2015г. на всички води на ЕС. Моля да отчитате, че преди всичко река Дунав е последната голяма европейска река и най-големият сладководен запас за страната ни. Това е основното, което трябва да бъде възприемано, преди да се говори за инженерна инфраструктура, водеща до по-бърз речен отток. За това е важно да се взима под внимание, че залагането на конкретни параметри на този проект, крие твърде много рискове за страната ни.</p> <p>2. Коментар относно основна област на финансиране „Инвестиции в управление на водите“</p> <p>Включена в тематична цел 6) Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност</p> <p>Изградената в страната инфраструктура за напояване се състои от 235 напоителни системи и обхваща площи средно около 1.5% от обработваемите земи. Съществуващите хидромелиоративни системи и съоръжения са в критично физическо състояние и влошена функционалност, което води до загуби на значително количество поливна вода в линейната инфраструктура и основните съоръжения от 70 до 80%. Поради риск от засушаване, свързан с климатичните изменения и намаляване на валежите и на речния отток в България, натискът към речните екосистеми и отнемането на води за земеделие е сериозен. За съжаление досегашните практики са незадоволителни, а финансовите злоупотреби в държавната „Напоителни системи“ ЕАД са предпоставка от задълбочаването на проблемите. Поради</p>		<p>Въз основа на идентифицираните в анализа проблеми по отношение на хидромелиоративните системи проблемът, стратегията на СП предвижда финансиране на инвестиции за ефективно използване на водните ресурси, инфраструктура за напояване, които целят да предотвратят прекомерните загуби.</p>
--	---	--	---

това трябва да бъдат заложени ясни критерии за оценка на въздействието на водите за напояване върху екологичното състояние на водните тела през следващия програмен период. Има нужда да се гарантира незасягането на биоразнообразието от тази дейност. За да бъде постигнато това има нужда от изготвянето на подробна стратегия за оптимизирането на напояването в селското стопанство. Същата обаче трябва да отчита климатичните промени, опазването на биоразнообразието и конкуренцията на водоползването.

3. Коментар относно т. 6 „Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза относно околната среда, свързано с ОВОС и СООС“ от Приложение 3 към Проекта.

В Приложение № 3 към Споразумението е разгледано изпълнението на предварителните условия. Там е посочено убедително, че е налице ефективна уредба за прилагане на законодателството на ЕС по отношение на околната среда свързано с ОВОС и СООС. Наличието на законови разпоредбите е наистина неоспоримо. Но съвсем различна е ситуацията, когато стане въпрос за тяхната ефективност и прилагане на практика.

За съжаление процедурата по извършването на ОВОС, ОС и СООС, залегнала в посочените в Приложението актове, не е достатъчно добре позната и не се прилага, дори когато, според законодателството е задължителна. Извършването на такива оценки все още е проблемен въпрос както за администрацията, така и за правоприлагащите органи. Съдебните инстанции изглежда са затруднени при тълкуването и прилагането на екологичното законодателство в тази област и не познават развитата практика по казуси на европейско ниво. Съществуват значителни противоречия в практиката при решаването на възникналите в тази връзка правни спорове, като при голям брой случаи се стига до второинстанционно решение, което е коренно противоположно от първоинстанционното такова. По-същественото е, че твърде често съдебните решения противоречат на логиката на съответните Директиви. Показателен пример в тази насока е скорошното Решение № 543 01/15/2014 на 5-членен състав на ВАС. От това дело проличават много от сериозните проблеми свързани с екологичното законодателство. Като част от тях могат да бъдат посочени:

- липсата на ясен и безспорен критерии спрямо това кои точно проекти и актове се нуждаят от ОВОС, ОС и СООС;
- какви точно са санкциите при неизпълнение на въпросните разпоредби;
- какви са гаранциите за спазването на екологичното законодателство;

- кой може да обжалва актовете издадени в противоречие с тези норми и др. Въпросният казус показва и противоречивата съдебна практика в рамките на Върховния административен съд, както и липсата на ефективно прилагане на Орхуската конвенция.

В тази връзка считаме, че в тематична цел б) Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност, трябва да бъде предвиден мониторинг на прилагането на екологичното законодателство. Трябва да се търсят по-добри гаранции за извършването на ОВОС, ОС и СООС за всички проекти, за които това е задължително според изискванията на европейското и националното законодателство. Кое то, от своя страна, ще допринесе за по-добро, рационално и своевременно усвояване на средствата от фондовете.

Много важен въпрос в това отношение е създаването на достатъчно гаранции за отделните физически лица, а и представители на обществеността, да могат да участват във всеки един етап от обсъждането и взимането на решения, които могат да засегнат екологичното състояние на визираната в проекта територия. Достъпността и прозрачността по време на процеса на взимането на такива решения е основна и важна стъпка, а и предпоставка за спазването на екологичното законодателство. Досегашните практики са спорни, а администрацията често тълкува неправилно дори законодателството относно достъпа до екологична информация.

Бихме желали да направим коментар и относно прилагането на ПУРБ в България. След като бяха отменени първите екологични мерки от ПУРБ за Марица, е вече съвсем ясно, че екологичните цели, заложиени по Рамковата директива за водите, няма да бъдат постигнати в страната. За съжаление практиката показва, че администрацията възприема тези планове твърде разнопосочно, като ограниченията по тях по никакъв начин не засягат нереализирани разрешителни, които се възприемат като заварено положение. Така на практика дълги години ще продължи увреждането на речните екосистеми, без това да е оценено или обосновано от националните власти, само защото не се прилага законовата норма всички разрешителни да бъдат привеждани в съответствие с новите изисквания. Практически ПУРБ не гарантират прилагането на европейското законодателство, така че трябва да бъдат възприемани като проблемна област, нуждаеща се от бъдещо развитие и мониторинг. Докладването по тях също не е задоволително и остава впечатление за отчитане про форм.

В заключение следва да отбележим, че очертаването на една такава

	<p>основополагаща програма за периода 2014-2020г. е от важно икономическо и социално значение за цялостното развитие на България. За да може обаче да бъдат своевременно и целесъобразно усвоени средствата от еврофондовете, много важно е проектите, които се финансират от тях да бъдат в съответствие с европейското и национално законодателство в областта на опазването на биологичното разнообразие и устойчивото развитие. Тези две насоки са основни в цялостната политика на Европейския съюз. Всички цели, които следва да бъдат постигнати през следващия програмен период следва да са съобразени и с тяхното постигане. WWF България счита, че правилното и съобразен екологичното законодателство усвояване на средства от фондовете е единствения начин не само да се постигнат набелязаните цели, но и да бъдат надминати.</p>		
<p>14. Партия НДСВ</p>	<p>Изразявам сериозното си притеснение от недостатъчното присъствие на темата здравеопазване в Договора за партньорство. Друга основна слабост е отсъствието на стратегическо планиране – стратегия и план за действие с ясни индикатори и цели. Това е условие за финансиране при структурните фондове 2014-2020 и според мен те трябва да бъдат заложени в националната здравна стратегия и Договора за партньорство.</p> <p>Бих желала да обърна внимание върху някои от важните политически документи и препоръки на Еврокомисията и Съвета в сектор Здравеопазване, които напълно отразяват и нашето становище:</p> <ul style="list-style-type: none"> • COMMUNICATION FROM THE COMMISSION Annual Survey 2013 COM(2012)750 • COUNCIL RECOMMENDATION on the National Reform Programme 2012 of Bulgaria and delivering a Council opinion on Convergence Programme of Bulgaria, 2012-2015 • Позиция на службите на Комисията относно изготвянето на споразумения за партньорство и програми в България за периода 2014-2020 година. <p>На базата на тези документи, както и нашите анализи, се очертават следните възможни мерки, които могат да бъдат финансирани:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подобряване на ефективността на здравната система и на финансирането на услугите • добро управление и електронно здравеопазване • здравословно и активно остаряване • стимулиране заетостта в сектор Здравеопазване, преодоляване на неравнопоставеността в достъпа до здравеопазване 		

	<ul style="list-style-type: none"> • подобряване ефективността на употреба на публичните разходи за здравеопазване и болнична реформа. <p>Предлагам, „Здравеопазване“ да бъде записано като отделен под-приоритет на Приоритет: „Образование, квалификация и заетост за приобщаващ растеж“, в рамката на Споразумението за партньорство, която предлагате. Посочените по-долу теми да намерят отражение в съответните Оперативни програми на ниво приоритети:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развитие на човешките ресурси и образование за специализацията и продължаващото обучение на медицинските специалисти • добро управление за дигитализиране на здравния сектор и реформа на модела на финансиране и по-добро управление на здравния сектор, ефективна употреба на публичните ресурси, адаптиране на сектора в контекста на застаряването на населението • регионално развитие за равен достъп до здравни услуги и интелигентна специализация • конкурентоспособност на лечебните заведения на европейския пазар на медицински услуги в ЕС, стимулиран от Директивата за трансгранично здравеопазване 2011/24/EU, чрез въвеждане на иновации и стандарти за качество • иновации за активно и здравословно стареене. <p>Обръщам се към Вас по предложение на експертния съвет на НДСВ по здравеопазване, да предвидите участието на обществен борд за здравеопазване с представители на заинтересованите страни в здравния сектор, с когото да бъдат осъществявани публични консултации при дефиниране на мерки и търгове, значими инвестиции в здравния сектор от структурните фондове (в допълнение към предвидените мониторингови комитети и други), с цел прозрачност и целесъобразност. Бих искала да обърна внимание, че новите регламенти за структурните фондове дават такава възможност.</p> <p>Оценявам високо Вашата инициатива за ефективно използване на еврофондовете с цел максималната ползност за българските граждани. НДСВ има системен подход и експертиза в областта на здравеопазването. Ние сме на разположение за консултации и предложения, тъй като настоящият момент е ключов за целия период 2014-2020 г. и надхвърля времевите рамки само на едно правителство. Затова оценяваме Вашата роля като изключително важна за осигуряване на сериозен финансов ресурс в системата на здравеопазването, който ще подпомогне значително</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Здравеопазването е изведено като под-приоритет в рамките на първия стратегически приоритет на Споразумението за партньорство</p> <p>Предложението не е релевантно към проекта на Споразумението за партньорство, тъй като касае етапите на изпълнение на програмите. При осъществяване на всички политики в сектор „здравеопазване“ винаги са вземани предвид становища,</p>
--	---	---------------------------	---

	осъществяването на здравната реформа в България.		коментари и предложения на максимално широк кръг адресати с цел ефикасна и ефективна защита на потребителите.
--	--	--	---